

T.C

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**CİNSEL MİTLERE İNANMA DÜZEYLERİ VE BAĞLANMA
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

SALİHA KARAÇUKA

**TEZ DANIŞMANI
YRD.DOÇ.DR. EYLEM ÖZTEN**

İstanbul, 2018

T.C
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

CİNSEL MİTLER İNANMA DÜZEYLERİ VE BAĞLANMA
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SALİHA KARAÇUKA
154102222

DANIŞMAN: YRD.DOÇ.DR. EYLEM ÖZTEN

İstanbul, 2018

T.C.
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ SINAV TUTANAĞI

GENEL BİLGİLER

Öğrenci No	: 154102222
Öğrenci Adı Soyadı	: Salina Karacaba
Anabilim Dalı	: Klinik Psikoloji
Tez Danışmanı	: Yrd. Doç. Dr. Feyza Özden
Tezin Başlığı	: Cinsel Mithere İnanma ve Bağlanma Düzeyindeki

TEZ SAVUNMA SINAVI TUTANAĞI

Toplantı Tarihi	: 25.01.18	Saati	: 09:30
-----------------	------------	-------	---------

Öğrenci Savunmaya : GELDI

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca tez bilimsel olarak incelenmiş, adayın tez çalışmasını sunmasının ardından, adaya tez çalışması ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonunda adayın tez çalışmasıyla ilgili aşağıdaki kararı,

OY BİRLİĞİ OY ÇOKLUGU

- Yapılan savunma sınavında adayın başarılı bulunması sonucunda tez **KABUL** edilmiştir.
 Yapılan savunma sınavı sonucunda tezin **DÜZELTİLMESİ** için ay **EK SÜRE** verilmesinin Enstitü Müdürlüğüne önerilmesi kararı alınmıştır. (en fazla 3 ay)
 Yapılan savunma sınavının sonucunda tezin **REDEDİLMESİ** kararı alınmıştır.

Savunmada Tezin Başlığı : Değişmedi. Değişti.

Tezin Yeni Başlığı : Cinsel Mithere İnanma Düzeyi ve Bağlanma Düzeyindeki

Öğrenci Savunmaya : GELMEDİ

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca yukarıda belirtilen tarih ve saatte Tez Savunma Jürisi toplanmış ancak ilgili öğrenci savunma sınavına gelmemiştir. Adayın tez çalışmasını Jüri önünde sunmadığı için yapılan değerlendirmeler sonunda adayın tez çalışmasıyla ilgili aşağıdaki kararı,

OY BİRLİĞİ ile **REDEDİLMİŞTİR.**

ile almıştır.

Tez Sınavı Jürisi	Unvanı, Adı Soyadı	İmza
Danışman Üye	Yrd. Doç. Dr. Feyza Özden	
Üye	Yrd. Doç. Dr. Barış Öner Çınsoy	
Üye	Doç. Dr. Karakut Uluçan.	

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Cinsel Mitlere İnanma Düzeyleri ve Bağlanma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.././2018

Saliha KARAÇUKA

İmza

TEŞEKKÜR

Tez sürecim boyunca yanımda olan, büyük bir özveri ve sabırla, değerli görüş ve önerilerini bana sunup yol gösteren, güler yüzünü ve empatik yaklaşımını benden esirgemeyen sevgili hocam tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Eylem Özten'e üzerimdeki emekleri için kalpten teşekkür ediyorum.

Bana her konuda destek olan maddi manevi desteğini hiç esirgemeyen canım babam Hasan Basri KARAÇUHA'ya, çalışmalarım boyunca bana hep moral ve güç veren tüm sıkıntılarımı dinleyen bana hep destek olan canım annem Hamiye KARAÇUHA'ya, her zaman desteklerini hissettiğim, bana güvenini dile getiren canım abilerim Mehmet Zahid KARAÇUHA ve Ömer KARAÇUHA'ya en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Manevi değerini hiç esirgemeyen tüm tez aşamama yakından tanıklık eden hep yanımda olan ev arkadaşım canım dostum Kübra USTA'ya, her bunaldığımda aradığım Şırnak'ta olmasına rağmen eksikliğini hiç hissettirmeyen çözüm yolları bulmam için emek gösteren cesaretlendiren yanımda olan canım dostum Seher Büşra CEYLAN'a, çocukluğumdan beri bana hem kardeşlik hemde arkadaşlık yapan ve iyi ki hayatımda dediğim canım dostum Ezgi GÖRÜR'e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Saliha KARAÇUKA

ÖZET

(KARAÇUKA, Saliha, Yüksek Lisans, İstanbul, 2018)

Cinsel Mitlere İnanma Düzeyleri ve Bağlanma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bağlanma, bebek ve bakım veren arasında yakınlık kurulmasını temel alan, süreklilik ve tutarlılık gösteren duygusal bir bağ olmakla birlikte yaşam boyu devam eder ve yetişkinlerde de görülmektedir. Cinsel mitler, bireylerin cinsellikle ilgili konularda abartılı, yanlış ve bilimsel değerli olmayan, doğru olduğunu düşündüğü inançlardır. Cinsel mitlere inanma düzeyi, ikili ilişkilerde kaygılı ve kaçınan bağlanmaya yol açabilecek bir etkidir. Yapılan araştırmada da bu etkilerin tespiti amaçlanmaktadır.

Araştırmanın evrenini Üsküdar Üniversitesi'nde eğitim gören öğrenciler oluştururken, örnekleme ise aynı üniversitede eğitim gören 167 öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan araştırmada katılımcılara “Sosyodemografik Veri Formu, Cinsel Mit Değerlendirme Formu ile Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri” uygulanmıştır. Araştırmaya gönüllü olarak katılan üniversite öğrencileriyle birebir görüşülerek ölçekler uygulanmıştır.

Demografik değişkenlere göre cinsel mit, kaygılı ve kaçınan bağlanma düzeylerinde farklılık belirlenmemiştir. Sadece Çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre kaygılı bağlanma puanları farklılaşmaktadır. Anne ve anne-babası tarafından yetiştirilen bireylerin, diğer seçeneğini işaretleyenlere göre kaygılı bağlanma puanlarının anlamlı biçimde yüksek olduğu belirlenmiştir. Örneklem grubunun kaygılı bağlanmayı, kaçınan bağlanmaya göre daha fazla gösterdiği; cinsel mitlere inanç düzeylerinin de düşük seviyede olduğu belirlenmiştir. Cinsel mit ile kaygılı, kaçınan ve güvenli bağlanma arasında anlamlı ilişki olmadığı saptanmıştır. Yaş ve çocuk sırası ile bağlanma biçimleri ve cinsel mitlere inanç arasında anlamlı ilişki olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma, cinsellik, cinsel mit.

SUMMARY

(KARACUKA, Saliha, Master's Degree, Istanbul, 2018)

Investigation of the relationship between belief in sexual myths and attachment

The aim of this research includes the relationship between the level of university students belief in sexual myths and their attachment styles. It's aimed to provide contribution to literature with suggestions in the light of the obtained results. Environmental factors have a great effect on the formation of sexual myths. When it's known that information about sexuality is first learned from the media and the family, the viewpoint of the family is very important. According to the attachment style established between parents and university students, students' attitude towards sexuality will be shaped. Students who securely attach to their family are expected to ask questions and get true answers about sexuality and have lower level of belief in sexual myths in this research, it's aimed to detect these effects.

While the universe of the research is formed by Uskudar University students, the sample was formed by 167 students at the same university. Socio-demographic data form, sexual myth evaluation form and experiences in close relationships inventory were applied to the participants in this research. Scales were applied by interviewing university students voluntarily participating in the research.

According to demographic variables, there was no difference at sexual myth and anxious-avoidant attachment levels. Anxious attachment scores differ according to the variable by whom they were raised in childhood. Individuals raised by their parents show significantly higher levels of anxious attachment scores than those who choose the other options. It's found that there is no meaningful relation between sexual myth and anxious avoidant and secure attachment. It's also pointed that there is no meaningful relation between age and birth order and attachment styles and belief in sexual myths.

Keywords: Attachment, sexuality, sexual myths.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
Tez Sınav Tutanağı.....	i
Yemin Metni	ii
Teşekkür	iii
Özet.....	iv
Summary.....	v
Kısaltmalar.....	viii
Tablolar Listesi.....	ix
Ekler Listesi.....	x
BİRİNCİ BÖLÜM : GİRİŞ	1
1.1.Problem Cümlesi.....	2
1.2.Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	3
1.3. Tanımlar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM- KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. Cinsellik	5
2.1.1. Cinsel Yanıt Dönemleri	8
2.1.1.1. İstek / Uyarılma Evresi	8
2.1.1.2. Plato Evresi	9
2.1.1.3. Orgazm Evresi	9
2.1.1.4. Çözülme Evresi	9
2.1.2. Cinsel Mit.....	10
2.1.4. Cinsel Mitler İle İlgili Araştırmalar.....	16
2.2. Bağlanma	18
2.2.1. Bağlanma Biçimleri.....	21
2.2.1.1. Güvenli Bağlanma Biçimi	21
2.2.1.2. Saplantılı Bağlanma Biçimi.....	22
2.2.1.3. Korkulu Bağlanma Biçimi	23
2.2.1.4. Kayıtsız Bağlanma Biçimi	23
2.2.1.5. Kaçınan Bağlanma Biçimi	23
2.2.1.6. Kaygılı-Kararsız Bağlanma Biçimi	24
2.2.2. Yetişkinlikte Bağlanma	24
2.2.3. Bağlanma Biçimleri ve Cinsel Mitler Arasındaki İlişki	26
2.2.4. Bağlanma Biçimleri İle İlgili Yapılan Araştırmalar	29
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : YÖNTEM	33
3.1.Araştırmanın Modeli.....	33
3.2.Evren ve Örneklem.....	33
3.3.Veritoplama Araçları.....	33
3.3.1. Sosyodemografik Veri Formu	33
3.3.2. Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu	34
3.3.3. Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri (YİYE).....	34
3.4. Veri Analiz Yöntemleri	34
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : BULGULAR	35

4.1. Örneklem Grubuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analiz Sonuçları	35
4.2. Ölçeklerden Alınan Ortalama Puanların İncelenmesi	36
4.3. Bağlanma Stillerine Göre Örneklemin İncelenmesi.....	36
4.4. Demografik Fark Analizleri	37
4.4.1. Demografik Değişkenlere Göre Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu'ndan Alınan Puanların İncelenmesi	37
4.4.2. Demografik Değişkenlere Göre YİYE Alt Boyutlarından Alınan Puanların İncelenmesi	38
4.5. İlişki Analizi.....	42
BEŞİNCİ BÖLÜM : SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	43
5.1. Sonuç	43
5.2. Tartışma.....	44
ÖNERİLER.....	50
KAYNAKÇA.....	51
EKLER.....	65
ÖZGEÇMİŞ.....	70

KISALTMALAR

CETAD: Cinsel Eğitim ve Tedavi Araştırma Derneği

YİYE: Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 4.1: Örnekleme Grubuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analiz Sonuçları.....	35
Tablo 4.2: Ölçeklerden Alınan Ortalama Puanlar.....	36
Tablo 4.3: Bağlanma Stillerine Göre Örneklemin İncelenmesi.....	36
Tablo 4.4: Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu'ndan Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	37
Tablo 4.5: Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Kaygılı Bağlanma Alt Boyutundan Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	39
Tablo 4.6: Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Kaçınan Bağlanma Alt Boyutundan Aldıkları Puanların Karşılaştırılması	41
Tablo 4.7: Cinsel Mitler ile Bağlanma Biçimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	42
Tablo 4.8: Demografik Forma Göre İlişki Analizleri.....	42

EKLER LİSTESİ

EK 1 Sosyodemografik Veri Formu

EK 2 Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu

EK 3 Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri

EK 4 İzin Belgesi

EK 5 Özgeçmiş

BÖLÜM I

GİRİŞ

Cinsellik bünyesinde kültürel, sosyal, psikolojik, biyolojik, dini, geleneksel ve ekonomik boyutları barındıran temel bir içgüdüdür (CETAD, 2006; Sadock, 2007).

Cinsel eylemler sadece neslin devamını sağlamak için yapılan biyolojik bir işlev değildir. İnsanların hissettikleri olumlu duyguların iletimini sağlayan, haz verici olan ve bireylerin fizyolojik, ruhsal ve sosyal yaşamlarının önemli parçası olan bir durumdur (Rosen, 2000).

Cinsel mitler, bireylerin cinsellikle ilgili konularda abartılı, yanlış ve bilimsel değerli olmayan, doğru olduğunu düşündüğü inançlarıdır (Kora ve Kayır, 1996). Cinsel bilgilerin eksik ya da yanlış olması ve bu konuda yetersiz eğitimin alınması, toplumların cinselliğe yönelik olarak katı bir tutum sergilemesine yol açabilmektedir. Bu durum yasaklarla ve tabularla birleştiğinde çeşitli cinsel problemlere yol açmaktadır. Bu problemler ise zamanla cinsel işlev bozukluğuna sebep olabilmektedir (Kocagöz, 2008).

Cinsel mitler gerçekçiliği olmayan ve abartılı beklentileri oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra kişilerin kendilerini suçlu hissedip, yetersiz olarak algılamasına, anksiyete ve korkuya sebep olmaktadır. Bu olumsuzluklar, cinsel işlev bozukluklarına sebep olmakla birlikte, var olan problemlerin tedavi sürecini de uzatmaktadır (Yaşan ve Gürgen, 2004).

Cinsel mitler, bireyde pişmanlık ve suçluluğa sebep olabilmektedir. Cinsel mitler, cinselliğin var olan doğasına aykırı olan olumsuz düşünceleri kapsamaktadır. Cinsel mitlerin ortadan kaldırılması, bilimsel dayanaklarla doğruluğu ve geçerliliği kanıtlanmış bilgilerin bireye aktarılması önemli bir ayrıntıdır (Keçe, 2012).

İnsanlar arasında cinsellik çok az konuşulmaktadır, buna rağmen en çok merak edilen konuların başında ve en çok utarılan konularında başında gelmektedir. Bu durum yanlış bilgileri, inanışları, beklentileri oluşturur (Bozdemir ve Özcan, 2011).

Bağlanma kuramı Bowlby tarafından geliştirilmiştir. Bağlanma kuramına göre insanların tamamı, doğumdan itibaren desteğe, korunmaya ve ihtiyaçlarının giderilmesine ihtiyaç duymaktadır. Bunun içinde bebekler, gereksinimlerinin karşılanması için bir kişiyle ya da birden fazla kişiyle duygusal bağlar geliştirmektedir. Bu bağa ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü insan sosyal bir varlıktır, çevresindekilerle iletişim kurma ihtiyacı hissetmektedir. Bağlanma gerçekleştirilen kişi ya da kişiler, bağlanma figürü olarak adlandırılmaktadır. Bağlanma figürü ile kurulan ilişki ise bebeğin, çocukluk ve yetişkinlik dönemindeki ilişkilerinin ve yaşamının niteliğini etkilemektedir (Bowlby, 1969; Akt. Hazan and Shaver, 1994).

Bebeklerin sağlıklı bir gelişiminin olması için bakım veren kişiyle arasında yakın, kesintiye uğramayan ve sıcak bir ilişki yaşaması gerekmektedir (Bretherton, 1992).

Bebeklerin dünyaya gözlerini açmasıyla birlikte geçen ilk süreçler, bebekler için oldukça önemlidir. Bu süreçte sağlıklı ilişkilerin temeli atılmaktadır. Sevgi, saldırganlık ve empati gibi yeteneklerin gelişimi bebeklik dönemine dayanmaktadır. Bebeklik döneminde gerçekleşen bağlanma, ilerleyen yıllarda yaşamın birçok noktasındaki kurulan iletişimleri de etkilemektedir. Sağlıklı ilişkilerin kurulabilmesi için, bebeklerin bağlanma figürüyle sağlıklı bir bağlanma kurması oldukça önemlidir (Çelik, 2010).

1.1. PROBLEM CÜMLESİ

Araştırmanın problem cümlesini cinsel mitlere inanma düzeyi ile bağlanma arasında ilişkinin olup olmadığı, ilişki var ise ne düzeyde olduğu sorusu oluşturmaktadır.

Hipotezler:

- Cinsel mitlere inanma düzeyi ile kaygılı bağlanma arasında pozitif ilişki vardır.
- Cinsel mitlere inanma düzeyi ile kaçınan bağlanma arasında pozitif ilişki vardır.
- Cinsel mitlere inanma düzeyi ile güvenli bağlanma arasında negatif ilişki vardır.

Alt Problemler:

- Sosyodemografik değişkenler, bireylerin cinsel mitlere inanma düzeyini anlamlı biçimde etkilemekte midir?
- Sosyodemografik değişkenler, bireylerin kaygılı bağlanma düzeyini anlamlı biçimde etkilemekte midir?
- Sosyodemografik değişkenler, bireylerin kaçınan bağlanma düzeyini anlamlı biçimde etkilemekte midir?

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri ile bağlanma biçimleri arasındaki ilişkinin tespit edilmesini kapsamaktadır. Elde edilen sonuçlar ışığında, önerilerle birlikte literatüre katkı sağlamak hedeflenmektedir.

Cinsel mitlerin oluşumunda çevresel faktörlerin büyük önemi vardır. Ayrıca cinselliğe partnerlerin bakış açısı oldukça önemlidir. Partnerlere yönelik kurulan bağlanma biçimine göre, üniversite öğrencilerinin cinselliğe yaklaşımı etkilenecektir. Partnerlerine güvenli bağlanan bireylerin, cinselliğe ilişkin soruları sorması ve doğru bilgileri öğrenip, cinsel mitlere inanma düzeyinin düşük olması beklenmektedir. Cinsel

mitlere inanma düzeyi, ikili ilişkilerde kaygılı ve kaçınan bağlanmaya yol açabilecek bir etkidir. Yapılan araştırmada da bu etkilerin tespiti amaçlanmaktadır.

1.3. TANIMLAR

Bağlanma: Bağlanma, bebek ve bakım veren arasında yakınlık kurulmasını temel alan, süreklilik ve tutarlılık gösteren duygusal bir bağdır. Yaşam boyu devam eden bağlanma, bebekler ve çocuklarla birlikte yetişkinlerde de görülmektedir (Kesebir, Kavzoğlu ve Üstündağ, 2011)

Cinsellik: Cinsellik bünyesinde doyumu, uyumu, toplumsal değerleri, tabuları, gelenekleri ve biyopsikososyal yönleri barındırmaktadır. Cinsellik bireye has davranışlardır. Cinsellik, etkileşim sağlanan kişiyle yaşanan, bireyleri birlikte olmaya güdüleyen bir alandır (Aydın, 1998).

Cinsel Mitler: Cinsel mitler, cinselliğin yaşanabilmesini sınırlayan kalıp yargılardır (Kocagöz, 2008).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. CİNSELLİK

Cinsellik çok boyutlu bir kavramdır. Cinsellik konusu gündeme geldiğinde insanların aklına gelen ilk eylem cinsel birleşmedir. Bireylerin yaşamlarının devamı için zorunlu olmayan cinsellik, neslin devamının sağlanması için gereklidir. Kadınlar açısından cinsellik beden imajı, çocuk doğurma yeteneği, arzu edilebilir olmayla birlikte kültürel etmenleri de içerisinde barındıran çok boyutlu bir olgudur (Armağan ve Ergün, 2011).

İnsanların yaşamında önemli bir yere sahip olan cinsellikte beden ve ruhen bir katılımı üreme ve doğuma yönelik yaşantılar bulunmaktadır. Cinsellik biyolojik olan rahatlamayı sağlarken, psikolojik olarak ise bütünlüğü ve yakınlığı kapsamaktadır. Ayrıca bireylerin kendilerini ispatlamasını, değer yargılarını kabul etmesini sağlayıp, yaşam kalitesini artırmaktadır (Ege vd., 2010).

Araparlı (1986) bastırılan ve normal gelişim göstermeyen dürtülerin yol açtığı psikolojik problemler ile kişisel ve toplumsal sorunlara engel olabilmek için cinselliğin tartışılması ve araştırılmasının oldukça önemli olduğunu savunmaktadır.

Cinselliğin, bireylerin topluma ilgi duyma duygularını geliştirici etkisi bulunmaktadır. Cinsellik, insanların birey olmasını sağlayan sosyal, psikolojik ve fiziksel yönlerin ayrılmaz bir parçasıdır (Marks, Crips and Hahn, 2003).

Özgüven ve arkadaşları (2012) cinsellik kavramından bütün bireylerin aynı anlamı çıkarmasının beklenmemesini bildirmektedir. Çünkü cinsellik bazen üremeyi odak noktası olarak alırken; bazen ise fiziksel birliktelik ve doyum olarak odak noktası alınmaktadır.

Cinsellik, insanların yaşamının en önemli unsurlarından birisidir. Cinsellik bireyin ruhsal ve bedenen katılımıyla gerçekleşmektedir. Üreme ve doyuma yönelik yaşantıları kapsamaktadır. Cinselliğin biyolojik, ruhsal ve sosyal yönleri bulunmaktadır. Biyolojik boyutta cinsellik incelendiğinde fiziksel rahatlamanın olduğu söylenebilir. Cinselliğin ruhsal yönünde ise doyum alma, bütünleşebilme, yakınlaşabilme ve bir olabilmeyi kapsamaktadır. Son olarak cinselliğin sosyal boyutunda ise toplumsal değerler, yaşam kalitesinin artması, sevgi, saygı ve güven gibi olumlu duyguların olduğu ifade edilmektedir (Tunç, 2005; Karakoyunlu, 2007; Ege vd.,2010).

Cinselliğin kesin bir tanımının yapılması oldukça zordur ve yapılan tanımlar klinik açıdan kullanılmaya uygun değildir. Anormal cinselliğin tanımını yapmak çok daha kolay olmaktadır. Bireylerin başkasına ya da kendisine zara veren, kaygı ve suçluluk duygusuyla birlikte görülen cinsel işlev bozukluklarının oluşturduğu durumlardır. Problemler duygusal problemlere ve yetersiz cinsel bilgiler cinsel işlevlerin niteliğini belirlemede etkilidir (Kocagöz, 2008).

Cinsellik çok yönlü bir fenomendir. İnsanların birçoğu cinselliğin ruhsal ve sosyal işlevlerini geri planda tutup, cinselliği ihmal etmekte; bazı zamanlarda ise cinsellik hayatın en önemli parçası olarak algılanılmaktadır. Bireyin yaşamı zarar gördüğünde ya da işlevselliği bozulduğunda cinselliğin en önemli sorunlara yol açtığı da düşünülebilmekte, bazı durumlarda ise konuşulmasının bile önemli sorunlara yol açabileceği öngörülmektedir. Fakat cinsellik nasıl algılanırsa algılanılsın sadece cinsel organların sınırları içerisinde değerlendirilemeyen ve yaşamın bir çok alanını etkileyen çok boyutlu bir kavramdır (Gülsün vd., 2009).

Cinsel davranışlar biyolojik sistemle psikolojik süreçlerin etkileşimiyle karakterize olmuş kompleks davranış örüntüleridir. Cinsellik bünyesinde birçok davranış bulundurmaktadır ve birçok unsurdan etkilenmektedir. Bireyin çevresiyle olan ilişkileri, kültürel etmenler ve ekonomik koşullar gibi birçok unsurdan etkilenmektedir. Bu yüzden cinselliği tek başına incelememek gerekir. Cinselliğin etkilendiği bütün boyutların belirlenmesi ve bireyin kişiliği ile ilişkili tüm koşulların birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir (Set vd., 2009; Gereklioğlu vd., 2010).

Strese sebep olabilecek etmenlerin, cinsel yaşam üzerinde olumsuz etkileri bulunmaktadır. Stres durumunda vücutta hormonal dengeler bozulmaktadır ve testosteron düzeyinde azalma olmaktadır. Bu durum cinsel işlevi olumsuz yönde etkilemektedir. Stresin cinsel yaşam üzerinde olumsuz etkisi, özellikle ereksiyon döneminde görülmektedir. ereksiyon, fizyolojik bir durumdur. Penise giden kan akışı artmakta, kanın dışarı çıkması engellenerek penis kanla dolmakta ve sertleşme olmaktadır. Birey, stresli durumla karşılaştığında ise ereksiyonun gerçekleşmesinde çeşitli sorunlar oluşur ve bu durum bireyin kendisini sıkıntılı ve kaygılı hissetmesine sebep olarak cinsel problemlere yol açmaktadır (Tuğrul, 1998).

Gülsün ve arkadaşları (2009) cinselliğin bazı zamanlarda geri planda kaldığını, bazen ise hayatın merkezine konumlandırıldığını belirtmektedir.

Cinsellik bünyesinde doyumu, uyumu, toplumsal değerleri, tabuları, gelenekleri ve biyopsikososyal yönleri barındırmaktadır. Cinsellik bireye has davranışlardır. Cinsellik, etkileşim sağlanan kişiyle yaşanan, bireyleri birlikte olmaya güdüleyen bir alandır (Aydın, 1998).

Barlow (1986) cinsellikle kaygının farklı noktalarda olduğunu belirtildiğini ifade etmektedir. Cinsel dürtüler, kaygıyı oluştururken, araştırmalarda kaygının cinsel uyarılmayı az da olsa artırdığı belirlenmiştir. Yapılan araştırmada kaygının, cinsel isteği artırdığı; cinsel işlev bozukluğu olan bireylerde ise cinsel isteği azalttığı tespit edilmiştir.

Cinsel eylemler insanların yaşamında oldukça önemli bir yere sahiptir. Arzu, ilişki, aşk ve yakınlık gibi kavramlar cinsellikle iç içe olan kavramlardır. Aşk ve cinsellik birlikte değerlendirildiğinde davranış ve duygu boyutunda etkileşimin olduğu bildirilmektedir. Cinsel davranışlarda kültür ve öğrenmenin etkisi oldukça fazladır. Kültürün cinsellik üzerinde hangi eylemlerin yapılacağını belirlemede etkilidir ve toplum içerisinde hangi davranışların tahrik edici olduğunu belirlemektedir. Nasıl ki kültürler aracılığıyla birçok bilgi aktarılıyorsa cinsellik konusunda da bilgiler o şekilde aktarılmaktadır (Kayır, 2001; Kulak, 2006).

Cinsellik ve evlilik, ebeveynler tarafından ilişkili olarak ifade edilmektedir. Ebeveynler aynı zamanda cinsel ilişki eğitimleri ile cinsel eğitimleri aynı olarak görmektedirler (Tuğrul ve Artan, 2001).

Cinsel işlev bozukluklarının ruhsal ve duygusal etkenlerden etkilendiği ifade edilmektedir. Kızgınlık, başarısızlık korkusu ve kaygı cinsel doyumunu etkileyen önemli unsurlardır. Cinsel birlikteliklerde başarısız olacağını düşünmesi ve gerçekçi olmayan beklentilerin olması cinsel işlevlerde ve bireyin diğer işlev alanlarında bozulmalara sebep olmaktadır (Güleç ve Köroğlu, 1998).

2.1.1. Cinsel Yanıt Dönemleri

Bu bölümde cinsel yanıt dönemleri ele alınmıştır.

2.1.1.1. İstek / Uyarılma Evresi

İstek/uyarılma evresi cinsel yanıt döneminin ilk evresidir. Cinsel uyarıcılar karşısında oluşan cinsel uyarılma ruhsal, fizyolojik ya da hem ruhsal hem de fizyolojik uyarılma ile başlamaktadır. Cinsel uyarılmanın süresi ve yoğunluğu cinsel yanıtlarda değişikliklere sebep olabilmektedir. Cinsel uyarılma evresi bireysel değerlendirilmelidir. Bireye yeterli olabilecek seviyede devam eden cinsel uyarılar karşısında cinsel uyarılma veresi kısa sürebildiği gibi, bu süre uzayabilir ya da kaybolabilmektedir (İncesu, 2004).

Uyarılma evresinde erkeklerde peniste ereksiyon ile kadınlarda ise klitoriste ereksiyonla karakterizedir. Uyarılma birkaç dakika ile birkaç saat sürebilmektedir. Uyarılmaya açık olunması, içsel durumları da tetiklemektedir. Bireylerin deneyimleri ve o anki psikolojik durumuna göre hazır olma durumu söz konusu olmaktadır (Bozkurt, 1996).

Uyarılma evresi Kaplan tarafından eklenmiştir. Bu evre cinsel uyarıcı etkisi olan fantezilerle bağlantılı biçimde oluşan istek ve ilgilerdir (Kaplan, 1974).

2.1.1.2. Plato Evresi

Plato evresi, uyarılmanın devamı niteliğindedir. Plato evresinde cinsel uyarın devam eder ve bununla birlikte cinsel heyecan artar. Bu evre kadınlarda vajinal salgı, erkeklerde ise ereksiyon olarak açığa çıkar (Karademir, 2005).

2.1.1.3. Orgazm Evresi

Orgazm evresi süre olarak oldukça kısa fakat haz olarak en yoğun evredir. Erkeklerde kasılma ve boşalma; kadınlarda ise vajına ve çevresinde kasılmalar ile açığa çıkmaktadır (Çavaş, 2008).

2.1.1.4. Çözülme Evresi

Çözülme evresi cinsel yanıt döneminin en son evresidir. Yaşanan orgazm sonucunda ya da orgazm gerçekleşmemişse bile cinsel organlardaki uyarınlar hafifleyerek orgazm öncesi oluşan fiziksel sonuçlar ortadan kalkar. Çözülme evresi sonucunda kadınlarda, cinsel uyarının devam etmesiyle yeniden ilk evreye dönölüp yeniden orgazm yaşayabilecek fizyolojiye sahipken; erkeklerde ise bu durum yaşa ve süreye göre değişkenlik göstermektedir (Tashbulatova, 2007).

Doym sağlanan cinsel deneyimin sonucunda bireylerde memnuluk görölmektedir. Cinsel deneyim doyurucu değilse bireyde kızgınlık ve suçluluk gibi duygular oluşabilmektedir (Daş, 2009).

Çözülme evresinde bireylerde rahatlama görölür ve bireyler kendilerini orgazm yaşadıklarında oldukça iyi hissederler. Kan akışı normal seviyeye döner ve kaslarda rahatlama meydana gelir. Penis normal haline gelirken, vajinada oluşan kayganlık kaybolmaktadır. Erkeklerde bir süre cinsel uyarı görölmezken, sertleşmede olmamaktadır. Bu durum bireylere göre değişir ve cinsel tecrübelerde bu noktada etkili olmaktadır. Kadınlarda uyarın göröldüğünde yeniden orgazm yaşanabilmektedir. Kadınların yapıları gereği yeniden orgazm yaşamaları mümkündür. Yoğun bir haz

yaşanır ve tatmin olma düzeyi düşükse bireyde kendisine yönelik olumsuz duygular oluşabilmektedir (Yalom, 2012).

2.1.2. Cinsel Mit

Mitler, topluma uyum sağlama sürecindeki cinsel rollerin ortaya çıkışını engellemektedir. Bazı kültürlerde sıklıkla karşılaşılan yanlış inanışlar olan cinsel mitler, gerçekçiliği yitirilmiş abartılı beklentilere, suçluluk duygusuna, yetersizlik hissine, anksiyete ve başarısızlık korkusuna yol açarak cinsel işlev bozukluğuna sebep olabilmektedir. bu bozukluklar ise tedavi sürecini uzatmakta ve cinsel problemlerin artarak devam etmesine sebep olmaktadır (Kayır, 2001; Yaşan ve Gürgen, 2004).

Cinsel mitler bilimsel gerçeklikten uzaktır ve toplumlar için oldukça tehlikeli olabilmektedir. Cinsel mitler dini inanışlardan ve geleneklerden fazlasıyla etkilenmektedir. Doğruluğu olmayan en çok bilgi, en fazla cinsellikte görülmektedir. Cinsellikle ilgili yanlış ya da eksik bilgiler bireylerde suçluluk duygusunun yaşanmasına, kaygıya ya da korkuya sebep olabilmektedir. Bu durum ise bireylerin cinsel işlevlerinde bozulmalara yol açmaktadır. Dolayısıyla cinsel mitlerle cinsel işlev bozuklukları arasında bir ilişkiden söz edilebilmektedir (Kukulu, Gürsoy ve Sözer, 2009).

Cinsel mitler, cinselliğin yaşanabilmesini sınırlayan kalıp yargılardır. Erkeklerin cinsel şemaları, cinsel ilişkiyi kontrol etmesi, yönetebilmesi ve her zaman birlikteliğe hazır olması, cinsel ilişkiye her zaman ihtiyaç duyup, penisin sürekli sert olmasını gerektirmektedir. Bu şemalar incelendiğinde ise erkeklerin cinsel yaşamı baskı altına alınmakta ve cinsellik erkekler için sadece fiziksel bir eylem olarak görülmektedir. Kadınlarda ise partneriyle yaşayacağı sıcak etkileşimi engellemektedir. Cinsel doyum erkekliğin ispatı olarak algılanırken, cinsel sorunların olması erkeklerin kimliğine zarar vermektedir. Bu durum cinsel işlev bozukluğu yaşayan erkeklerde, kimliğin tedavisine dönüşebilmektedir (Kocagöz, 2008).

Cinselliğe yönelik yanlış tutum ve inanışlar, kültürel etmenlerden etkilenmekte ve toplumlar arası farklılığa yol açmaktadır. Aynı kültürel çevre içerisindeki bölgesel farklılıklarda cinselliğin farklı yorumlanmasına sebep olabilmektedir. Bunların yanı sıra yaş, yetersiz cinsel eğitim, cinsel tecrübe eksikliği ve dini inanış gibi etmenlerde cinsel mitlerin oluşmasına ve yaygınlaşmasına sebep olmaktadır. Cinsel mitler, özgüveni düşük, tecrübesiz, bilgisiz, takıntıları olan, abartılı beklentilere sahip olan bireylerin oluşmasına yol açmaktadır. Oldukça kırılgan bir yapıya sahip olan cinsellikte bu tarz eksikliklerin olması cinsel işlev bozukluklarının oluşmasına bu durumun süreğen bir yapıya bürünmesine sebep olmaktadır (İncesu, 2004; Torun, Torun ve Özyayın, 2011).

Çocukların eğitilmesinde toplumsal etkiler son derece önemlidir. Toplumlarda oluşan kalıp yargılar ve düşünceler gençlere aktarılmaktadır. Çocuklar büyüyüp olgunlaşırken, yetiştikleri kültürel etkilere göre kadınların ve erkeklerin ne yapıp, ne yapmaması gerektiğini de öğrenmektedirler. Fakat bu öğrenme sürecindeki bilgilerin birçoğunun yanlış olduğu bilinmektedir. Eksik ya da yanlış olan cinsel bilgilerin, arkadaş grubu ya da pornografik yayınlardan öğrenilmektedir. Elde edilen bilgilerin birçoğunda kadınların değersizleştirildiği ve küçümsendiği bilinmektedir. Cinsel yaşamlar ve hazların erkekler için olduğu kadınların sadece cinsel hazza ulaşabilmek için kullanılan bir obje olduğu anlayışı vardır. Yanlış cinsel inanışların ve mitlerin sadece kadınlara zarar vermemekte, erkeklerde bu durumdan zarar görmektedir. Erkeğin her zaman, her yerde ve herkesle ilişki yaşayabileceği düşüncesi ve seks makinesi olarak görülmesi de erkeklerin cinsel yaşamındaki aşk, sevgi ve şefkat gibi duygulardan uzaklaşmasına sebep olabilmektedir. Mitler erkekleri, kadınlara karşı yabancılaştırırken, kadınları ise Aşağılamaktadır (Bancroft, 1989; Zilbergeld, 1994; Kora ve Kayır, 1996).

Erkeklerin ve kızların doğumdan itibaren karşılaştıkları yaklaşımlar farklılık göstermektedir. Erkek ve kızların farklı şema ve cinsel rollerle yetiştirilmeleri yaşam biçimi, beklentiler, yönelimler gibi hayatın her dönemini etkileyecek unsurlarda farklılıklara yol açmaktadır. Farklı değer yargıları ve standartlarla yetiştirilen çocukların her türlü cinsel deneyimleri ve yaşamlarındaki eylemleri etkilemektedir. Bu çocukların cinsel mitlerinin olması ve bunların etkisiyle yaşamlarını devam ettirdikleri

söylenmektedir. Özellikle erkeklerdeki cinsel işlev bozukluklarında cinsel mitlerin daha fazla etkisi olduğu bildirilmektedir (Speckens et al., 1995).

Kadınların cinsel şemalarına bakıldığında ise cinsel eylemde pasif kalma, erkeğin kadını uyarması ve orgazma götürmesi ile iyi kız olarak kalabilme algısı görülmektedir. Bahsedilen iyi kız kavramı ise sadece cinsel davranışları kapsamaktadır. Cinselliği sınırlayan ve bozan bir durumdan söz edilmektedir. Bu olumsuz algı iyi kızla eş değer tutulmaktadır. Kadınlar ilişkiyi başlatamazlar ve fantezi kuramazlar. Yapılan araştırmada da kendisini iyi kız olarak tanımlayan kadınların %90'ının orgazm olamadığı belirlenmiştir (Şahin, Şimşek ve Seyisoğlu, 2006; Yüksel ve Cindoğlu, 2006).

Toplumlarda en yaygın görülen cinsel mitler şu şekilde ifade edilmektedir:

Cinsel ilişkiye erkekler her zaman hazır ve isteklidir: Bu mit en yaygın kullanılan mitlerden birisidir. Erkeklerde bu mit sertleşme bozukluklarına yol açabilmektedir. Bu algının etkisiyle erkekler, yeterince uyarılmadıklarında yetersizlik ve başarısızlık duygusu oluşmaktadır. Bu durum erkeklerin benlik saygılarına zarar vermekte ve sertleşme bozukluklarına yol açabilmektedir. Bu mitin ortadan kalkabilmesi için yeterli uyarılmanın uygun ortamda, uygun zamanda ve uygun kişiyle olabileceğinin bilinmesi gerekmektedir (Sungur ve Tarcan, 2006).

İyi seksin amacı cinsel birleşmedir, cinsel ilişki demek cinsel birleşme demektir: Cinsel ilişkinin amacının sadece cinsel birleşme olarak görülmesi, dini inançla bağlantılıdır. Bu durum sadece üremeye yönelik gerçekleştirilen ve sıcak duyguların göz ardı edildiği bir mittir. Cinsel birleşmede ön sevişmesiz birleşme kadınların uyarılmalarını engellemekte, orgazm sorunlarına yol açabilmektedir. Ön sevişme ruhen ve bedenen doyuma ulaşmada etkili olmaktadır. Kadınlar ve erkekler için ön sevişme, doyuma ulaşabilmek için gereklidir. Çünkü ön sevişme uyarılmayı ciddi derecede artırmaktadır. Sadece cinsel birleşmenin önemli olduğunun düşünülmesi, erkeklerin penisinin sertleşmesine bağlı olduğu için bu durum erkeklerde kaygıya ve sertleşme sorunlarına yol açabilmektedir. Cinsel işlev bozukluklarının tedavisinde ön

sevişmeye ağırlık verilebilmekte ve bazı durumlarda cinsel birleşme yasaklanabilmektedir (Özmen, 1999).

Cinsel ilişki sırasında mastürbasyon yanlış, kirli ve zararlıdır: Bu mit en yaygın olan ve en eski olan mitlerden birisidir. Mastürbasyon yapmak bireyin ruhsal ve bedensel hastalıklara sebep olduğu, yıkımlar oluşturduğu, sapıklıkla eş değer olduğu bağımlılık yapması gibi inanışların olması bireyin, pişman olmasına ve kendisini suçlamasına neden olmaktadır. Bu mite göre erkeklerdeki cinsel işlev bozukluklarının birçoğu mastürbasyonla oluşmaktadır. Mastürbasyonun yeterli seviyede gerçekleştiğinde haz verici etkisinin olduğu, cinsel işlev bozukluklarına yol açmadığı, cinsel tedavilerde kullanıldığı (erken boşalma tedavisi gibi), alışkanlık yapmadığı, çeşitli yıkımlara yol açmayıp, birey için iyi olduğu bilinmelidir. Mastürbasyona eşlik eden suçluluk ve utanma duygularının gereksiz olduğu, yetişkinlik ve yaşlılık döneminde mastürbasyona başvurmanın oldukça normal bir davranış olduğu bilinmelidir. Bekarlar da olduğu gibi evli bireylerde de mastürbasyon yapılabilmektedir. Cinsel ilişki esnasında mastürbasyonun haz verici etkisinin olduğu, cinsel birleşme ile orgazm olamayan –özellikle bayanlarda- yararlı olacağı ifade edilmektedir (Özmen, 1999).

Cinsel eylemlerde herkes için geçerli doğrular bulunmaktadır: Cinsel eylemlerde evrensel doğrular bulunmamaktadır. Çiftlere göre doğrular ve yanlışlar değişebilmektedir. Kültürel yapı, geçmiş deneyimler ve cinsel mitlerin düzeyi bu doğru ve yanlışları etkilemektedir. Çiftler, karşılıklı onay verdiklerinde yaşanan eylemler normal kabul edilmektedir (Kayır, 2001).

Cinsellik içgüdüseldir, öğrenilmez: Cinselliğin biyolojik bir temeli olsa da cinselliğe yönelik davranışlar ve tutumlar öğrenilmektedir. Eksik ve yanlış bilgilerin öğrenilmesi, cinsel becerilerin gelişimini engelleyip, cinsel işlev bozukluklarına yol açabilmektedir. Cinsel aktivitelerden alınan haz yeterli düzeyde bilgilerle mümkün olabilmektedir. Cinsel terapilerin temelini, çiftlerin cinsel konularda bilgilendirilmesini sağlayıp, olumlu becerilerin ve tutumların kazandırılmasını amaçlamaktadır (Özmen, 1999).

Yakınlaşmaların tamamı cinsel birliktelik ile sonuçlanmalıdır: Bu mite göre çiftlerin fiziksel yakınlığının, birleşme ile son bulması beklenmektedir. Halbuki çiftlerin birbirine dokunması ya da birbirlerini okşamaları da haz almalarını sağlayabilmektedir (Kadıoğlu ve Şatıroğlu, 2011).

Çiftlerin birbirini sevmesi, cinsel ilişkiden zevk alacakları anlamına gelmektedir: Karşılıklı olumlu duygular ne kadar güçlü olursa olsun, cinsellik uyum ve çiftlerin birbirini tanımasını gerektirmektedir. Bireyler zaman içerisinde cinsel partnerinin ve kendisinin hangi durumlardan zevk aldığını öğrenmektedir (Keçe, 2012).

Cinsel aktivitenin sonucunda aynı anda orgazm olunması çok iyidir: Erkeklerin ve kadınların fizyolojileri gereği birbirlerinden farklı olmaları aynı anda orgazm olmayı engellemektedir. Birlikte orgazm olabilmek, oldukça zordur. Çiftlerin bu şekilde bir beklentiye girmeleri kaygı yaşamalarına sebep olmakta, bu durum ise evlilik ve cinsel ilişkilerinde işlevselliğin yitirilmesine yol açabilmektedir (Kayır, 2001).

Erkekler duygularını gizlemelidir: Toplumların birçoğunda erkeklerin sevgi, şefkati ve özlem gibi duyguları ifade etmesi kabul edilmezken; içerisinde öfke barındıran duyguların dışa vurulması normal karşılanmaktadır. Öfke, saldırganlık ve kızgınlık gibi sevgi ve şefkate her bireyde görülebilecek duygular olduğundan, herkes için bu duygular ihtiyaçtır. Bu nedenle ilişkilerde olumlu ve olumsuz her duygunun paylaşılması cinsel doyuma ve yaşam kalitesini artırma konularında oldukça önemlidir (Kayır, 2001).

Penisin boyu cinsel gücün göstergesidir. Sertleşmiş ve büyük penis kadınları daha fazla uyarır, daha fazla zevk vermektedir: İlkel toplumlarda penisin büyük olması, erkeklik gücü ile bağlantılı olmuştur. Özellikle pornografik yayınlarda erkeğin penisinin büyük olmasının bu mitin yaygınlaşmasına sebep olduğu düşünülmektedir. Erkeklerin birçoğu çevrelerinden duyduklarından hareketle, kendilerini yetersiz hissedebilmekte ve kendilerinden endişe duymaktadırlar. Penis sertleşmeden de cinsel haz alınabileceği, bazı durumlarda elle uyarmanın daha etkili olabileceği, cinsel

bilgilerin ve deneyimlerin olumlu olmasının, büyük penisten daha fazla doyuma ulaşma noktasında etkili olduğu bilinmelidir (Özmen, 1999).

Erkekler, kadınlara nasıl zevk vereceğini bilmek zorundadır: Çiftler konuşmadıkları takdirde birbirlerinin hangi durumlardan zevk alacaklarını, hangi durumlardan rahatsız olduklarını bilemezler. Etkileşim ve paylaşım sonucunda ancak bu durum bilinebilir (Kayır, 2001).

Erkekler cinsel eylemi başlatmalı ve yönetmelidir. Kadınların cinsel eylemi başlatmaları ahlaksızlık olarak algılanmaktadır: Bu mite göre geleneksel algılar açığa çıkmaktadır. Bu algıya göre kadınlar pasiftir ve bütün kontrol etmektedir. Kadınların cinsel eylemi başlatma arzusu ahlaksızlıktır. Böyle bir düşünce varken, kadınların sağlıklı cinsel aktivite gerçekleştirmesi beklenemez. Kadınların cinsellikle ilgili iletişimlerinin olumlu olması, kendinin ve partnerinin haz almasını olumlu yönde etkilemektedir. Kadınların cinsel eylemlerde daha aktif olmaları gerektiği ifade edilmeli ve sağlıklı cinsel deneyimler için bu mitle başa çıkılmalıdır (Özmen, 1999).

Cinsel fanteziler sapıklıktır, ahlaksızlıktır ve sadakatsiz davranışları içermektedir: Bu mite göre cinsel fanteziler oldukça yanlış ve ahlaksızlıktır. Bu mitin sapıklığı içerdiği ise oldukça yaygın olan bir yanlış inanıştır. Fanteziler nedeniyle kendisini suçlu hisseden birey sayısı oldukça fazladır. Fanteziler cinsel yaşamın renklenmesi için gerekli ortama hazırlayabilmektedir. Çoğu zaman fanteziler çevresel uyaranlardan daha etkili olmaktadır. Uyarılma zorluğu çeken bireylerde fanteziler olumlu sonuçlar vermektedir (Özmen, 1999).

Oral seks pistir ve yanlıştır: Çiftler onay verdiği ve gerekli hijyen sağlandığı takdirde oral seks haz verici olabilmektedir. Uyarılma zorluğu yaşayan bireylerde oral seksin etkili olduğu bilinmektedir (Özmen, 1999).

2.1.3. Cinsel Mitler İle İlgili Araştırmalar

Cinsel mitler, cinsel doyum ve eş değerlendirme durumunun demografik değişkenlerle incelenmesiyle yapılan araştırmada vajinismusu bulunan kadınların, cinsel mitlere normal durumda olanlara göre daha fazla inandıkları tespit edilmiştir. Eğitim düzeyinin yüksek olanların, cinsel doyumunun düşük olduğu ve psikiyatriye başvurmalarının geç olduğu belirlenmiştir. Eğitim düzeyinin yüksek olmasının, cinsel bilginde fazla olacağı anlamına gelmediği aksine yapılan çalışmada cinsel konularla ilgili bilgilerin düşük olduğu belirlenmiştir. Cinselliğe bakışın olumsuz olduğu çevrelerde kadınların dokunmaya karşı hassas oldukları ve bu kadınların cinsel işlev bozukluğu yaşadığında tedavi sürelerinin uzadığı belirlenmiştir (Aktan Mutlu, 2009).

Üniversite ğrencileriyle yapılan araştırmada anne ve babaların eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik düzey, yaşamın geçtiği yer ve yaşa göre cinsel mitlere inanma düzeylerinin farklılık göstermediği belirlenmiştir (Aygin vd., 2017).

Cinsel mitlerle cinsel işlev bozuklukları arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmada cinsel mitlerle cinsel işlev bozuklukları arasında ilişki olduğu belirlenmiştir (Kocagöz, 2008).

Speckens ve arkadaşları (1995) cinsel mitlerin ortaya çıkmasında toplumsal etkilerin önemli olduğunu vurgulamıştır. Erkeklerin ve kadınların farklı şemalarda olmalarının cinsel yönelim ve beklentilerini farklılaştırdığı bu durumun ise cinsel doyumunu etkilediği belirlenmiştir.

Bozkurt (2016) tarafından yapılan araştırmada cinsel mitlere inanma düzeyleri ile bilgi düzeylerinin belirlenen değişkenlere göre incelenmesi yapılmıştır. Araştırmaya 222 birey katılmıştır. Araştırma sonucunda cinsel bilgi düzeyi yüksek olanların, cinsel mitlere inanma düzeyinin düşük olduğu belirlenmiştir. Bekarların cinsel bilgi düzeylerinin daha yüksek ve cinsel mitlere inanma durumlarının ise daha düşük olduğu; çalışan bireylerin cinsel bilgi düzeylerinin çalışmayan bireylere oranla daha yüksek

olduğu belirlenmiştir. Eğitim düzeyi yüksek olanların, cinsel bilgi düzeylerinin de yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmada cinselliğe yönelik ilk bilgilerin ortalama 13 yaşında öğrenildi belirlenmiştir. Cinsellikle ilgili bireylerin %61'inin ailesiyle cinselliğe yönelik konuların hiçbir şekilde konuşulmadığı tespit edilmiştir. demografik forma göre yapılan incelemede ise eğitim durumuna göre cinsel mitlerde farklılık belirlenmemiştir (zkardeş vd., 2003).

Yapılan araştırmada cinsiyet değişkenine göre cinsel mitlerin farklılık göstermediği belirlenmiştir (Kora ve Kayır, 1996; Raizada, Gupta and Kumar, 1997; Torun, Torun ve zaydın, 2011; Ogur, Utkualp ve Aydınoğlu, 2016).

Cinsel işlevlere yönelik yapılan araştırmada yaş ve eğitim düzeyine göre cinsel işlevlerin farklılık göstermediği belirlenmiştir. Cinsel işlev düzeyi arttıka evlilik sresinin azaldığı tespit edilmiştir (Güvel vd., 2003).

şahbaz (2017) tarafından yapılan araştırmada cinsel mitlerin, cinsel işlev bozukluğu, ve kaygı düzeyleri, sosyodemografik değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmaya 150 birey katılmıştır. Araştırma sonucunda ekonomik durumu düşük olanların cinsel mitlere inanma düzeylerinin düşük olduğu, cinsel hayatı değerlendirmeye yönelik algının cinsel mitleri etkilemediği belirlenmiştir. İlçede yaşayanların, illerde yaşayanlara göre cinsel mitlere inanma düzeylerinin yüksek olduğu, eğitim düzeyine göre cinsel mitlere inanma düzeyinde farklılık olmadığı belirlenmiştir. İlk cinsel bilgileri edinme kaynağına ve cinsiyete göre cinsel mitlere inanma düzeyinde farklılık belirlenmemiştir. 30 ve üstü yaşta olanların, 18-25 yaşlarındakilere göre cinsel mitlere inanma düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. görücü usulü evlenenlerin, tanışarak evlenenlere göre cinsel mitlere inanma düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Üniversite ğrencileriyle yürütülen araştırmada cinsel doyum ile cinsel bilgi düzeyi arasında pozitif korelasyon belirlenmiştir. En çok kabul edilen mitin erkeğin

seksi başlattığı algısı belirlenmiştir. Cinsel bilgi düzeyini artmasının, mitlere inanma düzeyini azaltmadığı tespit edilmiştir (Ziya, 2015).

Cinsel mitlerin yaygınlığını belirlemek üzere yapılan araştırmada düzenli cinsel ilişkiye giren ve girmeyen bireyler incelenmiştir. Yapılan araştırmada cinsel bilgilerin ilk olarak televizyon, internet ortamı, kitap ve aile aracılığıyla öğrenildiği belirlenmiştir. Düzenli cinsel ilişkiye girenlerin %53'ünün cinsel mitlere inandığı belirlenirken; cinsel partneri olmayanların %65'inin cinsel mitlere inandığı tespit edilmiştir. En çok kabul gören cinsel mitin “sevişme ancak her iki tarafın orgazm olması ile güzeldir” olduğu belirlenirken; cinsel tecrübenin mitlere inanmayı az da olsa etkilediği belirlenmiştir. Eksik ya da yanlış cinsel bilgilerin ise cinsel mitlere inanma düzeyini ciddi düzeyde etkilediği ifade edilmektedir (Yaşan ve Gürgen, 2004).

2.2. BAĞLANMA

Çocukların temel ihtiyaçları karşılanırken çeşitli kaygıların olduğunu fark eden Bowlby, bu durumun araştırılmaya değer olabileceğini düşünmüştür. Yapılan araştırmalarda psikanalitik yaklaşımın çocukların açlık ihtiyaçlarının karşılanması esnasında gösterilen sevgiden farklı bir durumun ortaya çıktığı belirlenmiş ve bu durum ayrıntılı incelenmeye başlanmıştır (Hazan and Shaver, 1994).

Bowlby ve Ainsworth'ün çalışmalarıyla birlikte bağlanma kuramı ortaya çıkmıştır. Bowlby, kuramın temellerini oluştururken; Ainsworth ise kurama katkıda bulunmuştur (Bretherton, 1992).

Annelerinden kısa zamanlı ayrılıklarda çocukların tepkilerinin incelenmesiyle bağlanma kuramı oluşmuştur (Ainsworth, 1989). Bu ayrılıklarda çocukların verdiği tepkiler 2 önemli unsurun ortaya çıkmasına sebep olmuştur. İlk olarak çocukların anneleriyle kalıcı ilişkilerin olmaması ve sevgiden mahrum bırakıldığı belirlenmiştir. İkinci olarak ise anksiyete bozukluğu olan bir çocuğun Bowlby'nin yanından ayrılmadığı tespit edilmiştir. Çocukların bu durumları, bağlanma kuramının temelini oluşturmuştur. Annelerinden ayrı kalan çocukların sıklıkla incelenmesinin sebebi olarak

ise hırsızlık yapan çocukların annelerinden uzun süre ayrı kalmaları olarak gösterilmektedir (Ainsworth and Bowlby, 1991)

Bağlanma kuramının temelini psikanalitik yaklaşım oluşturmaktadır. Yeni doğanların deneyimleri, ilerleyen dönemlerde yetişkinlerin hayatını ciddi oranda etkileyebildiği belirlenmiştir. Psikanalitik yaklaşımın bağlanma kuramı için yaptığı açıklamalar yeterli görülmemiş ve bu nedenle hayvanların bağlanma tepkileri araştırılmıştır. İnsanların ve hayvanların birbirlerin yakın olan davranışlarının oluşumu incelenmiş ve çevresel faktörlerle birlikte engellenildiğinde nasıl tepkilerin olduğu anlaşılmasına çalışılmıştır (Bowlby, 1973).

Psikanalitik yaklaşımla açıklanan bağlanma kuramında çeşitli farklılıklar oluştuğunu belirten (Güngör, 2000), bağlanma kuramının bağlanma figürü ve bu figürün etkilerini incelerken; psikanalitik kuramın içsel süreçlere odaklandığı belirtilmiştir. Ayrıca bağlanma kuramı bilişsel sağlığı, patolojiden daha önemli bir olgu olarak görmektedir (Güngör, 2000).

Bağlanma, bebek ile bakım veren arasında oluşur. Bağlanma, bebek ve bakım veren arasında yakınlık kurulmasını temel alan, süreklilik ve tutarlılık gösteren duygusal bir bağıdır. Yaşam boyu devam eden bağlanma, bebekler ve çocuklarla birlikte yetişkinlerde de görülmektedir. Bireylerin deneyimleriyle ve elde ettikleri bilgileriyle bağlanma yön değiştirebilmektedir. Temel ilişkiler bebek ve anne arasında kurulurken bu ilişkilerin niteliği, ilerleyen dönemlerdeki bağlanmanın şiddetini, yönünü ve içeriğini belirlemektedir (Kesebir, Kavzoğlu ve Üstündağ, 2011).

Bağlanma kuramı, kişilerin çevresindekilere yönelik duygusal ilişkileri kurma eğilimlerinin nedenini açıklamaktadır. Bebeklerin yaşamlarına sağlıklı bir şekilde devam etmeleri için ihtiyaç duyulan duygusal ilişki kurma eğilimi, bebekler için gerekli olan bir bağlanma sistemidir. Duygusal ilişkiler bebekler ile bakım veren arasında yakınlığı güçlendirip, dış tehlikelerden korunmayı sağlamakta ve çevreyi keşfedebilmeleri için uygun ortamı hazırlamaktadır (Solmuş, 2002).

Bağlanma anne ya da bakım veren ile bebek arasında kurulmaktadır. Bağlanma bebeğin temel güven duygusunun niteliği hakkında bilgi vermektedir (Budak, 2003).

Bağlanma kuramının temeli olan bakım veren ile bebeğin arasında oluşan deneyimlerin ergenlik döneminde değişime daha kapalıdır (Zimmermann and Stoll, 2002).

Bowlby (2012) 0-3 yaşlarının bağlanma davranışında oldukça önemli olduğunu belirtmiştir. Bu yaşlar arasında gerçekleşen bağlanma, ilerleyen dönemlerdeki ilişkileri doğrudan etkilemektedir. Bağlanma, bebekler için bir ihtiyaçtır ve bu ihtiyaç kurulan ilişkilerin temelini oluşturur.

Bebekler ile bakım verenler arasındaki ilişki tamamen fizyolojik ihtiyaçların giderilmesine yönelik kurulan bir ilişkidir. Bebeklerin fizyolojik ihtiyaçları giderildikten sonra, bakım veren ile bebek arasında kurulan ilişki çok daha önemlidir. Bebeklerin temel güven duygularını kazanacakları dönemlerde annelerinin sesine çok ihtiyaç duydukları savunulmaktadır. Herhangi bir sebepten dolayı annelerinden ayrı kalmak zorunda olan bebeklerin, sosyal ilişkilerinde içe kapanık oldukları, bir takım yemek yeme problemlerinin olduğu ve gelişimsel gerilik yaşayabildikleri ifade edilmektedir. Bu nedenle annelerinin sesleri ve varlığı bebekler için çok daha önemlidir (Bildik ve Özbaran, 2006).

Bebekler kendilerine yönelik ilginin karşılığında, fizyolojik ihtiyaçlarının giderilmesini istemektedirler. Bu istekler zaman içerisinde ben ve başkası ayrımını oluşmasına olanak sağlar ve bu durum gelişimin temelini oluşturmaktadır (Troisi et al., 2006).

Annesine ya da bakım verene karşı güvenli bağlanan bebeklerin, ayrılık aşamasında 3 evre bulunmaktadır. Bu evreler:

- Protesto Evresi: Bu evrede ağlama ve kaygı görülebilir. 1 haftadan uzun sürebilir.

- Umutsuzluk ve Üzüntü Evresi: protesto evresini ağlama ve kaygıdan sonra üzüntü ile umutsuzluk takip etmektedir. Bu evrede de ağlama az da olsa görülebilmekte daha çok çaresizlik görülmektedir.

- Kopma Evresi: Bu evrede bebek artık bütün ilgisini çevreye yöneltmiştir ve sonucunda da sosyalleşme süreci başlamış olur (Bowlby, 1969).

Bağlanma kuramında temel faktörler şunlardır:

- Hayvanların ve insanların çeşitli zayıflıkları bulunmaktadır. Sahip olunan zayıflıklar ve eksikliklerle birlikte yaşamın devam etmesi için davranış sistemleri geliştirilmektedir.

- Davranışsal ve içgüdüsel olarak geliştirilen bağlanma, yaşamın ilerleyen dönemlerini etkilemektedir.

- Yaşamın ilerleyen dönemini etkileyen bağlanma biçimi, ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. ergenlik ve yetişkinlik döneminde kurulan ilişkiler, bebeklik dönemindeki bağlanma özelliklerinden etkilenmektedir (Davidovitz et al.,2007).

2.2.1. Bağlanma Biçimleri

Bartholomew ve Horowitz (1991) yetişkinlerde kurulan bağlanmayı güvenli, saplantılı, korkulu ve kayıtsız olarak 4 farklı şekilde açıklamıştır.

Hazan ve Shaver (1987) ise 3 farklı bağlanma biçimi olduğunu açıklamıştır. Bunlar, güvenli, kaçınmacı ve kaygılı-kararsız bağlanmadır.

2.2.1.1. Güvenli Bağlanma Biçimi

Güvenli bağlanmada, anneye ya da bakımı üstelenen kişiye güven duyulması söz konusudur. Kendisini ve çevresini tanımaya çalışan bebeklerin, güvenli ortamdan

ayrıldıklarında bakıcılarının yanına gelmeleriyle yaşadıkları stres azalmaktadır. Güvenli bağlanan bebekler ise sadece bakıcılarına güvenli bağlanmazlar, çevrelerindeki kişilere de güvenmeye başlamaktadırlar. Güvenli bağlanan bebeklerin bakıcıları bebekten uzaklaşsa bile, bebekler üzülmezler ve çevreyi keşfetmeyi sürdürürler (Ainsworth, et al., 1978).

Bal (2007), güvenli bağlananların hislerini ve duygularını çevrelerindekiyle rahatlıkla paylaşabildiğini ifade etmektedir. Ayrıca güvenli bağlananların, ikili ilişkilerinde iyimser yaklaşımları vardır ve paylaşımlara açıktırlar.

Güvenli bağlanan bireyler uyum sağlamaya meyillidirler ve terk edileceğini düşünüp korkmazlar. Çevrelerinde bulunan kişilerle mutlu olurlar. Güvenli bağlanan bireyler aynı zamanda çevreyle kurduğu ilişkiyi tatmin edici olarak algılamaktadırlar (Hazan and Shaver, 1987).

2.2.1.2. Saplantılı Bağlanma Biçimi

Saplantılı bağlanmada değersizlik duygusu hakimdir. Saplantılı bağlananlarda kaçınma davranışı sıklıkla gözlenmektedir. Kaçınma davranışı ise bağımlı kişilik özellikleri gelişmesinden ve sürekli olarak kendisinden başka herkesin mutlu olması için emek verilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu kişilerin, çok yakın ilişki kurma istekleri, çevresindekileri kendisinden uzaklaştırmaya sebep olmaktadır (Soygüt, 2004).

Saplantılı bağlanma biçiminde bireyler, kendisinden başka herkesi değerli görür ve kendisinin sevmeye degecek biri olmadığını düşünür. Saplantılı bağlananlarda olumsuz benlik algısı oluşmuştur. Çevresindekilere rahatsızlık verecek derecede bağımlı olmaya meyillidirler mevcuttur (Bartholomew and Horowitz, 1991).

Bu tarz bağlanma biçimine sahip olanlarda özgüven eksikliği görülmektedir. Bu nedenle yakın ilişkilerinde terk edilmekten ve reddedilmekten korkmaktadırlar (Turanlı, 2010).

2.2.1.3. Korkulu Bağlanma Biçimi

Bu bağlanma biçiminde olan bireylerin aşırı reddedici bağlanma figürüne sahip oldukları bildirilmektedir. Olumsuz duygular oldukça fazladır (Soygüt, 2004).

Korkulu bağlanma biçimi, güvenli bağlanma biçiminin zıttıdır. Bireyler kendilerini değersiz olarak görürler, çevrelerindeki kişilere de güvenmezler (Sümer ve Güngör, 1999).

Bartholomew ve Horowitz (1991), korkulu bağlanma biçimi geliştiren bireylerin ilişkilerinde yakınlaşmak istemelerine rağmen güven problemlerinden ve reddedilmek istememelerinden dolayı, insanlardan uzaklaşmaya çalıştıklarını ifade etmiştir. Yapılan grup etkinliklerine ise bahsedilen sebeplerden ötürü katılmak istemezler.

2.2.1.4. Kayıtsız Bağlanma Biçimi

Bu bağlanma biçiminde bireylerin, ilişkilerinde sıkıcı ve gereksiz davranışlarda bulunduğu ifade edilmektedir. Kayıtsız bağlananların benlik saygıları yüksek olsa da çok fazla yakınlaşma arzusu içerisinde olmazlar. Narsizm, inkar, öfke ve mükemmeliyetçilik gibi davranış örüntülerine daha yatkınlardır (Bartholomew, 1990).

Surcinelli ve arkadaşlarına (2010) göre kayıtsız bağlananlar kendilerine yönelik olumlu algılar hissederken, çevresindekileri olumsuz olarak algırlar. Bu sebeple reddetme eğilimleri yüksektir.

2.2.1.5. Kaçınan Bağlanma Biçimi

Kaçınan bağlanan bireyler, çevresiyle olan ilişkilerinde kaçınmacı bir yaklaşım sergilemektedirler. Duygularına uzak olan kaçınan bireyler, kendilerini ön planda tutup, başkalarından mümkün olduğunca destek istemekten kaçınırlar ve tamamıyla kendi yapacaklarına odaklanırlar (Hazan and Shaver, 1987).

Bu bağlanma biçiminde bireyler, yakın ilişki kurmak istemezler, çevresindekilere uzak ve soğuk davranırlar. Kaçınan bağlanmada kendisini soğuk davrandığını düşünen bireyler, başkalarını güvenilmez görmektedir. Fakat bu bireyler kendisine ilişkin olumlu imgeler geliştirmeye yatkındırlar (Erişti, 2010).

2.2.1.6. Kaygılı-Kararsız Bağlanma Biçimi

Kaygılı-kararsız bağlanmada bireylerin kendine ve ilişkilerine ilişkin çeşitli problemleri bulunmaktadır. Sürekli kaygı durumu ilişkilerinde görülürken, sevmeye layık olmadığına ilişkin kaygıları gözlenmektedir. Sürekli olarak desteğe ihtiyaç duymaktadır ve bu nedenle bağımlı olmaktadır (Hazan and Shaver, 1987).

Bu bağlanma biçiminde bireyler kendilerini güvenilmez olarak algılamaktadırlar. Başkaları tarafından anlaşılmadıkları ve çevresindekilerin ilişkilerinde bağımlı olmadıklarını düşünebilirler (Erişti, 2010).

2.2.2. Yetişkinlikte Bağlanma

Main, Kaplan ve Cassidy (1985), yetişkinlerin bağlanmalarına yönelik çalışmaların 1750'den sonra başladığını ifade etmektedir. Yapılan çalışmaların temelini, yetişkinlerin çocuklarıyla ilişkilerinde kendi bağlanma biçimlerinin ilişkili olduğu düşüncesi oluşturmaktadır. Araştırmacılar yetişkinlerin bağlanma biçimlerini güvenli, kayıtsız, saplantılı ve organize olmayan bağlanma şeklinde açıklamıştır.

Yetişkinliklerin bağlanma figürleri daha çok eş ya da romantik duygular hissedilen arkadaşlar olabilmektedir. Yetişkinlerdeki bağlanma karşılıklı ilişkiye dayanmaktadır. Yetişkinlerde olan bağlanma ise güvenli, kaygılı-kararsız, kaçınan bağlanma olarak ifade edilmektedir (Bartholomew and Horowitz, 1991).

Yetişkinlikteki bağlanma ile çocukluk döneminde var olan bağlanma biçimleri farklılaşmaktadır. Çocukların bağlanmaları tek taraflıyken, yetişkinlikte ise karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Yetişkinlerde bağlanmanın temelini karşılıklı sevgi ve güven

ihtiyacı oluştururken; çocukların bağlanmalarında ise sadece çocukların ilgileri ve ihtiyaçlarının karşılanması bulunmaktadır (Weiss, 1982).

Çocukların bağlanma biçimlerinin etkisi, yetişkinlik döneminde daha belirgin bir biçimde ortaya çıkmaktadır (Bowlby, 1982).

Kişilerin çevresindekiler ve kendileri hakkında olumlu düşünce yapısına sahip olması, yakın ilişkilerinde yapıcı olmalarını kolaylaştırmaktadır (Bartholomew and Horowitz, 1991). Güvenli bağlanma gerçekleştirenler iyi birer eş ve ebeveyn olabilmek için gerekli koşulları sağlamaktadır. Ayrıca ilişkilerinde daha yapıcı davranmaktadırlar (Ainsworth, 1989).

Sadece bebeklik döneminde görülmeyen bağlanma, yaşamın ilerleyen dönemlerinde etkilerini göstermektedir. Bu evre 4 farklı süreçle açıklanmaktadır. Bu süreçler şu şekilde ifade edilmektedir:

1. Bebekler, yakınında bulunanlara verdikleri tepkileri ayırt edebilecek düzeyde değillerdur.

2. Bebekler, zaman içerisinde tek bir kişiye odaklanmaya başlamaktadırlar.

3. Bağlanma ile birlikte bebekler, güvene dayalı davranışlar sergilemeye başlamaktadırlar.

4. Bebek ile bakıcı arasındaki ilişki güvene dayalı ve sağlıklı bir biçimde ilerlemektedir (Waters et al., 1994; Akt: Alantar ve Maner, 2008).

Anne ya da bakıcı ile çocuk arasında oluşan bağlanma, çocukların yetişkinlik dönemlerindeki ilişkilerini belirlemektedir (Perris and Anderson, 2000; Akt. Yüksel ve Kurtuluş, 2016). Annelerin çocuklarına karşı tutumları çocukların gelecek yaşantısını ciddi oranda şekillendirmektedir. Yeterli düzeyde sevgi ve şefkat göremeyen

çocukların, ileriki yıllarda tedirgin davranışlar sergiledikleri ve kendilerine güvenlerinin yetersiz seviyede olduğu belirlenmiştir (Fraley and Shaver, 2000).

Bebeklerin rahatsız olacağı durumlarla karşılaşması, güven problemlerinin oluşmasına yol açmaktadır. Bu güvensizlikte yetişkinlik döneminde, yetişkinlerin kendilerini güvende hissedebilecekleri kişilerle ilişki aramasına sebep olmaktadır. (Hazan ve Shaver, 1987).

Yapılan araştırmada güvenli bağlanan kişilerin, çocukluk dönemindeki hatıraları daha çok hatırladıkları ve olumlu hatıraların daha fazla olduğu belirlenmiştir. Kaçınan bağlananların ise geçmiş hatıraları hatırlamakta zorlandıkları tespit edilmiştir. Kaygılı bağlananların ise anne-babalarından gördükleri desteği olumlu ifade ettikleri belirlenirken; çocukluk hatıralarını birleştirmede zorluklar yaşadıkları belirlenmiştir (Morsünbül ve Çok, 2011).

Bağlanma ile ilgili araştırmalar ilk olarak bebeklik ve çocukluk dönemini odak noktası alırken, yetişkinlerin bağlanma biçimlerine yönelik araştırmalar ise son yıllarda daha önemli hale gelmiştir. Çok az da olsa yaşlıların da bağlanma ilişkilerine yönelik çalışmalar olduğu bildirilmektedir (Çalışır, 2009).

2.2.3. Bağlanma Biçimleri ve Cinsel Mitler Arasındaki İlişki

Bağlanma kuramının temelinde annelerin bebeklerine, çevrelerini keşfedebilmeleri ve kendilerini güven içerisinde hissedebilmeleri için gerekli ortamın hazırlanması vardır. Bebeğin ihtiyaçlarının anne ya da bakım verenler tarafından karşılanması, o kişiyle bebek arasında ilişkiyi başlatmaktadır. Annelerinden uzak kalan ve ihtiyaçları giderilmemiş bebeklerle yapılan çalışmalar sonucunda bu bebeklerin sosyal ilişkilerinde yetersizlikler olduğu belirlenmiştir. Bu yetersizlikler içe kapanmaya, başkalarıyla etkileşim kuramamaya ve cinsel donukluklara sebep olmaktadır. Bakıcı ile bebek arasında sevginin yaşamın ileriki yıllarını ciddi derecede etkilediği ve oluşan yetersizliklerinde ilerleyen dönemlerde etkisini gösterebileceği ifade edilmektedir (Karen, 1994; Öztürk, 2002).

Çocukların sağlıklı gelişimi, çocuk-anne ya da bakıcı arasındaki güvenli bağlanma ile mümkün olmaktadır. Olumsuz gelişen ya da belirli dönemlerde zarar gören ilişki sonucunda ise kişilik sorunları ve bilişsel rahatsızlıkların oluşabileceği belirtilmektedir. Güvensiz bağlanma şekilleri bireyde nevrotik bir kişilik gelişmesine neden olabilmektedir (Öztürk, 2002).

Bağlanmanın olumsuz gelişimine neden olan en önemli unsurlardan birisi çocuğun aşırı ağlamasıdır. Bu ağlama davranışı arada kurulan bağı zedeleyebilmektedir. Ebeveynlerin çocuklarını terk etmeleri, çocukların var olan fiziksel bozukluklarına olumsuz tepki göstermeleri ve bakımlarını ihmal edip, kabullenmemeleri de olumsuz bağlanma davranışlarına yol açabilmektedir (Robinson and Moss, 1970).

Çocuk ile bağlanma figürü arasında yaşanan problemler bebeğin yaşamının ilerleyen yıllarında ruhsal problemlerin oluşmasına yol açabilmektedir (Öztürk, 2002).

Güvenli bağlanan bireyler, kendilerini değerli hissederler, başkalarına güvenip, onlara bağlanabilirler ve olumlu duygular besleyebilirler. Arkadaş ya da romantik ilişkilerinde olumlu beklentileri olmakla beraber, onlara destek sağlayabilirler. Çevresinin bağımsızlaşma çabasına destek olup, onlara yaklaşabilirler ve değerli olduklarını hissetmeleri için başkalarının onayına ihtiyaç duymazlar. Problemlerle ve zorluklarla başa çıkabilirler, kaygı düzeylerinin farkındadırlar. Güvene, memnuniyete ve bağlılığa dayalı ilişkileri vardır, partnerleriyle çok fazla duygusal değişkenlik ve çatışma yaşamazlar (Mikulincer and Goodman, 2006).

Güvenli bağlananlarla yapılan araştırmada güvenli bağlanan kişilerin, ihtiyaçlarının farkında olduğu, iletişime açık oldukları, partnerine karşı sorumluluklarının bilincinde ve partnerinin duygusal-fiziksel ihtiyaçlarını keşfetmeye açık oldukları belirlenmiştir. Güvenli bağlanan kişilerin cinsel yaşamları kendinden emin ve rahat olmayı kolaylaştırmaktadır (Birnbaum, 2007; Brassard, Shaver and Lussier, 2007; Johnson and Zuccarini, 2010).

Kaygılı bağlananlar kendilerini değerlik algısı, kendilerine yönelik olumsuz algıları içermektedir. Başkalarıyla yakınlaşmaları abartılı uğraşlara yol açmaktadır, bu durum reddedilme ve sevilmemeye karşı duyarlılık oluşmasına sebep olmaktadır. Kaygılı bağlananlar ilişkilerinde çok hassastır, değerli hissetmeleri için güvencikleri birisini sürekli aramaktadırlar. Kaygılı bağlanma kadınlarda daha fazla görülmektedir (Mikulincer and Goodman, 2006; Birnbaum, 2007).

Kaçınan bağlananlar, bağlandıkları kişiyi güvensiz ve ilgisiz olarak görürler. Bu sebeple başkalarına bağlanmaktan kaçınırlar. Özgüvenleri düşüktür, karşılıklı bağımlılık ve samimiyetten rahatsız olmaktadır. Olumlu benlik algısı oluşturabilmeleri için bağlanmayı reddederler ve duygularını dışa vurmaya çok fazla tercih etmezler. Başkalarından uzak durmayı tercih ederken, ilişkilerinden düşük düzeyde doydum alırlar ve samimiyetleri de düşüktür. Kaçınan bağlanma erkeklerde daha fazla görülmektedir (Mikulincer and Goodman, 2006).

Babalarıyla mesafeli bir ilişki kuran erkeklerin, güvenli ve sıcak ilişki geliştirenlere göre daha fazla partner değiştirdikleri ve herhangi bir kişiyle cinsel ilişkiye girme eğilimlerinin fazla olduğu tespit edilmiştir. bu araştırma sonucuna göre çocuklukta oluşan bağlanmanın, yetişkinlikte açıkça etkisini gösterdiği ve bu nedenle sağlıklı ilişkilerin, yetişkinliğe her açıdan olumlu yansıdığı belirlenmiştir (Simpson and Rholes, 1998).

Cinsel konular bireylere zor duruma sokabilen ve utanmaya yol açan tabular olarak algılanmaktadır. Fikirlerini özgürce beyan edebilen insanların bile cinsel konularda çekimser oldukları, konuşamadıkları, en yakınlarına bile cinsel konularla ilgili fikrini söyleyemediği bildirilmektedir. Cinsel konular birey için oldukça önemli olmakla birlikte yeterli bilgi sağlanamadığı takdirde bireylerde korku, endişe ve suçluluğa yol açabilmektedir (Türkyılmaz vd., 2007; Uzuner vd., 2006).

Bağlanma biçimleri ile cinselliğin ilişkisinin incelendiği araştırmaya 24-67 yaşları arasında 69 kadın katılmıştır. Araştırma sonucunda kaçınan bağlanma ile cinsel istek, doyum ve ilişki doyumunda negatif yönde korelasyon olduğu belirlenmiştir.

Bu sonuçlara ek olarak kaçınan bağlanma ile orgazm cevabı arasında da negatif ilişki olduğu tespit edilmiştir (Birnbau, 2007).

İnsanların yaşamlarının ayrılmaz bir parçası olan cinselliğin gelişimi, haz, şefkati aşk, doyum, fiziksel temas ve mahremiyet ihtiyaçlarının karşılanmasıyla mümkün olmaktadır. Bireylerin toplumuyla olan etkileşimi aracılığıyla gelişen cinsellik, adaptasyon sürecinin sağlıklı atlatılmasında yarar sağlamaktadır. Özgürlük ve eşitlik gibi cinsel haklarda tüm herkes için evrensel haklardır (Aydın, 1998).

Evlilik dışı ilişkiler gündeme gelmediğinde yaşanabilecek cinsel problemlerin, partnerlerden birisinin diğerini karşı cinsten ebeveynin yerine koymasından kaynaklandığı öne sürülmüştür. Çocukluk dönemindeki bağlanmanın ve düşman eğilimlerin, yetişkinliğe yansıtılmasından dolayı cinsel problemlerin oluşabileceği savunulmaktadır (Geçtan, 2000).

Bireylerin bağlanma biçimleri ne olursa olsun, kadınlara oranla erkeklerin cinsel ilişkiyle sonuçlanan aldatma ihtimali, duygusal yakınlık ile aldatmaya oranla daha fazladır. Kadınlarda ise duygusal aldatma ihtimali, cinsel ilişkiyle sonuçlanan aldatma ihtimaline göre daha fazladır (Treger and Sprecher, 2010).

2.2.4. Bağlanma Biçimleri İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Deniz (2011) tarafından yürütülen araştırmada güvenli bağlanmanın, nevrozizm, dışadönüklük, deneyime açıklık ve yumuşak başlılığın en önemli yordayıcısı olduğu, saplantılı bağlanmanın ise en önemli yordayıcısının sorumluluk olduğu tespit edilmiştir.

Feeney ve Noller (1990) tarafından yapılan araştırmada da güvenli bağlananların özsaygı düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir.

Üniversite öğrencileriyle yürütülen çalışmada bağlanma biçimleri ile arkadaş ilişkileri incelenmiştir. Araştırma sonucunda arkadaşlık ve romantik ilişkilerin, bağlanma biçimlerinden etkilendiği belirlenmiştir. düşük düzeyde kaygı ve kaçınan

bağlanma gösterenlerin yüksek nitelikli ilişkiler sergiledikleri belirlenirken, düşük düzeyde kaçınan bağlanma gösterenlerin ise uzun süreli ilişkileri daha fazla sergiledikleri tespit edilmiştir (Miller and Hoicowitz, 2004).

Güvenli bağlanma gerçekleştirenlerin, kaygılı bağlananlara göre kendilerine duydukları saygı düzeyinin yüksek olduğu, daha sosyal oldukları ve daha az yalnızlık duygusunu hissettikleri tespit edilmiştir (Hazan and Shaver, 1990).

Kobak ve Sceery (1988) tarafından yapılan araştırmada üniversite öğrencileri örneklemini oluşturmaktadır. Araştırma bulgusuna göre güvenli bağlananların, yüksek düzeyde sosyal destek gördükleri tespit edilmiştir. Bu bireylerin daha az gerilim yaşadıkları da çalışmanın bir diğer sonucudur. Kaçınan bağlanma biçimine sahip bireylerin ise daha çok yalnız yaşadıkları, ailelerinden gördükleri desteğin düşük düzeyde olduğu ve ilişkilerinde soğuk davrandıkları bulgulanmıştır.

Güvensiz bağlanma gerçekleştirenlerin problemleri durumlarda donuk biçimde davrandıkları ve problemi çözme becerilerinin gelişmediği belirlenmiştir (Hall and Geher, 2003).

Kültürel yapıyı bağlanma biçimlerini etkileyen en önemli unsurlardan bir tanesidir. Ülkemizde annelerin baba-çocuk ilişkisinde dengeyi sağladığı ve ülkemizde baba-çocuk ilişkisinin ön planda olduğu tespit edilmiştir (Soysal vd., 2005).

Bağlanma biçimlerini farklılaştıran unsurların açıklanmaya çalışıldığı araştırmaya 155 kadın katılmıştır. Araştırma sonucunda psikopatoloji ve bireysel rahatsızlık ile güvensiz bağlanmanın ilişkili olduğu tespit edilmiştir (Davila, Burge and Hammen, 1997).

Anne ile çocuğun bağlanma biçimleri ile davranış biçimleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmada, çocukların annelerinin davranışlarını algılama biçimlerinin bağlanma biçimleri üzerinde belirleyici rol oynadığı tespit edilmiştir (Çelen, 2004).

Yetişkinlerin katıldığı bir araştırmada güvenli bağlananların olumsuz davranışları ve duyguları daha az gösterdikleri belirlenirken, çevresiyle güçlü duygusal ilişki kurduklarını, yakın çevresindeki problemlere karşı duyarlı oldukları belirlenmiştir (Rothbard and Shaver, 1994).

Bağlanma ilişkisinin incelendiği bir başka araştırmada güvenli bağlanmanın, benlik saygısını artırıp, kaygıyı azaltıcı rol oynadığı tespit edilmiştir (Sümer ve Anafarta Şendağ, 2009).

Bağlanma ile ölüm korkusunun incelendiği araştırmada kaçınan bağlananların güvenli bağlananlara göre daha yüksek düzeyde ölüm korkusu yaşadıkları belirlenmiştir. Güvensiz bağlananlarda güvenli bağlananlara göre daha yüksek düzeyde ölüm korkusu yaşamaktadırlar (Mikulincer, Florian and Tolmacz, 1990).

Şahin ve Sürücü (2011) tarafından yapılan araştırmada ailesinin yanında olan ve yetiştirme yurtlarında olanların bağlanma ile kimlik ilişkileri incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre ailesinin yanında kalanlar ile yetiştirme yurtlarında olanların bağlanma biçimleri ve kimlikleri arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir. Güvenli bağlanma ile kararsız kimlik statüsü arasında negatif korelasyon belirlenirken, saplantılı bağlanma ile kararsız kimlik arasında pozitif korelasyon belirlenmiştir.

Bağlanma biçimleri ile öğrenme stratejileri arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmada, güvenli bağlananların daha iyi öğrenme biçimi sundukları ve var olan bilgilerini daha etkin biçimde kullandıkları tespit edilmiştir (Larose, Bernier and Tarabulsky, 2005).

Bağlanma biçimlerinin değişkenlerle arasındaki ilişkinin belirlenmeye çalışıldığı araştırmada, korkulu bağlanma biçimine sahip kişilerin internet bağımlılığı yüksek düzeydeyken, güvenli ve kayıtsız bağlananların dışadönük oldukları tespit edilmiştir. Güvenli bağlananların internet bağımlılık düzeylerinin ise düşük olduğu belirlenmiştir (Özkan, 2013).

Bireysel şemalar, bağlanma biçimleri ve anksiyetenin ilişkisinin belirlenmeye çalışıldığı araştırmaya 406 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonucunda olumlu şemaların güvenli bağlanmayla, olumsuz şemalarında güvensiz bağlanmaya ilişkili olabileceği belirlenmiştir (Tolan, 2002).

Topkara (2014) tarafından örnekleme üniversite öğrencilerinin olduğu ve bağlanma biçimlerinin incelendiği araştırma da bağlanma biçimlerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. saplantılı bağlanma gerçekleştirenlerin olumsuz beden algılarının olduğu, yeme tutumuyla bağlanma biçimleri arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

6-12 yaş arası dönemdeki aile ve arkadaş ilişkilerinin incelendiği araştırmada, annelerine güvenli bağlananların sosyal kabul düzeylerinin yüksek olduğu, daha az yalnız kaldıkları ve ilişkilerini etkili biçimde devam ettirebildikleri belirlenmiştir. Güvenli bağlananların ayrıca daha uyumlu oldukları ve çevresel problemleri daha az eleştirdikleri tespit edilmiştir (Kerns, Klepac and Cole, 1996).

BÖLÜM III

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama araçları ile veri analiz yöntemleri incelenmiştir.

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Yapılan araştırmanın modelini tanımlayıcı yöntem oluşturmaktadır.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini Üsküdar Üniversitesi'nde eğitim gören öğrenciler oluştururken, örneklemini ise aynı üniversitede eğitim gören ve tesadüfi örnekleme yolu ile seçilen 167 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Yapılan araştırmada katılımcılara “Sosyodemografik Veri Formu, Cinsel Mit Değerlendirme Formu ile Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri” uygulanmıştır. Araştırmaya gönüllü olarak katılan üniversite öğrencileriyle birebir görüşülerek ölçekler uygulanmıştır

3.3.1. Sosyodemografik Veri Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan veri formunda (Ek-1) yaş, cinsiyet, medeni durum, kaçınıcı çocuk olduğu, evinde kimlerle yaşadığı, tek başına yaşayıp yaşayamadığı ve çocukluğunda kim tarafından yetiştirildiğine yönelik sorular yer almaktadır.

3.3.2. Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu

Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu (Ek-2) ilk olarak erkekler için geliştirilen daha sonra ise kadın ve erkeklere uygulanması için revize edilen cinsel mitlerin düzeyini belirlemeyi hedefleyen bir formdur. Zilbergeld (1978) tarafından geliştirilmiştir. 30 madde bulunmaktadır ve verilen cevaplar “Katılmıyorum, Katılıyorum ve Fikrim Yok” şeklindedir (Torun, Torun ve Özeydin, 2011).

3.3.3. Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri (YİYE)

Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri Brennan, Clark ve Shaver (1998) tarafından geliştirilmiştir (Ek-3). Ölçeğin Türkçe uyarlaması Sümer ve Güngör (1999) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin kaygı ve kaçınma olmak üzere iki alt boyutu vardır. 36 maddeden oluşmaktadır. Alınan puanlar kaygı ya da kaçınma düzeyleri hakkında bilgi vermektedir. Düşük puanlar olumlu benliği işaret ederken, alınan yüksek puanlar ise olumsuz benliğe işaret eder (Brennan, Clark and Shaver, 1998). Ölçeğe “hiç katılmıyorum ile kesinlikle katılıyorum (1-7)” arasında cevaplar verilmektedir. Ölçeğin iç tutarlık katsayısı kaygılı bağlanma alt boyutu için .86, kaçınan bağlanma alt boyutu içinse ,90 olarak tespit edilmiştir.

3.4. VERİ ANALİZ YÖNTEMLERİ

Verilerin analizi için SPSS paket programı kullanılmıştır. Dağılımlar normal olmadığı için değişkenlere non-parametrik testler uygulanmıştır. Grupların özelliklerinin karşılaştırılmasında sürekli değişkenler için Kruskal Wallis Testi ile Mann-Withney testi kullanılmıştır. Değişkenlerin korelasyon analizleri Spearman Sıra Farkları Korelasyon katsayısı ile değerlendirilmiştir. Örnekleme oluşturan bireylerin Sosyo-Demografik özelliklerinin belirlenmesi için “Frekans” analizi yapılmıştır.

4. BULGULAR

Araştırmaya 167 kişi katılmıştır. Araştırmaya 127 kadın, 40 erkek katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 23,89'dur.

4.1. ÖRNEKLEM GRUBUNA AİT TANIMLAYICI İSTATİSTİK ANALİZ SONUÇLARI

Tablo 4.1. Örneklem Grubuna Ait Tanımlayıcı İstatistik Analiz Sonuçları

DEĞİŞKEN		n	%
Yaş	18-25	115	68,9
	26-33	41	24,6
	34-47	11	6,6
Cinsiyet	Erkek	40	24,0
	Kadın	127	76,0
Medeni Durum	Evli	18	10,8
	Bekar	146	87,4
	Boşanmış	3	1,8
	Eşinden Ayrı Yaşıyor	-	-
	Dul	-	-
Kaçınıcı Çocuğunuz	En Küçük	66	39,5
	Ortanca	25	15,0
	En Büyük	57	34,1
	Tek Çocuk	19	11,4
Evinizde Kimlerle Yaşamaktasınız	Yalnız	27	16,2
	Sadece Eşinizle	6	3,6
	Eş ve Çocuklar	12	7,2
	Anne ve Baba	91	54,5
	Diğer	31	18,6
Tek Başınıza Yaşayabilir Misiniz?	Evet	148	88,6
	Hayır	19	11,4
Çocukluğunuzda Kim Tarafından Yetiştirildiniz?	Anne	37	22,2
	Baba	-	-
	Bakıcı	4	2,4
	Anne-baba	103	61,7
	Diğer	23	13,8

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin yaşlarının 18-47 arasında değiştiği belirlenmiştir. 115 kişinin 18-25, 41 kişinin 26-33, 11 kişinin ise 34-47 yaşları arasında olduğu tespit edilmiştir. 127 kişi kadinken, 40 kişi erkektir. 146 kişinin bekar olduğu, 18 kişinin evli, 3 kişinin ise boşanmış olduğu belirlenmiştir.

66 kişinin en küçük çocuk olduğu, 57 kişinin ise en büyük çocuk olduğu belirlenirken, 25 kişi ortanca çocuk, 19 kişi ise tek çocuktur. 91 kişi anne ve babasıyla

yaşarken, 12 kişi eş ve çocuklarıyla 6 kişi eşiyile 31 kişi ise anneanne, babaanne ya da dedesiyle yaşamaktadır.

148 kişi, tek başına yaşayabileceğini belirtirken, 19 kişi tek başına yaşayamayacağını bildirmiştir. 103 kişi anne-babası tarafından, 37 kişi annesi tarafından yetiştirilmiş olup, 23 kişi diğer seçeneğini işaretlemiştir. 4 kişi ise bakıcı tarafından yetiştirilmiştir.

4.2. ÖLÇEKLERDEN ALINAN ORTALAMA PUANLARIN İNCELENMESİ

Tablo 4.2. Ölçeklerden Alınan Ortalama Puanlar

Ölçekler	Ort. ve SS
Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu	15,68 ± 9,32
Güvenli Bağlanma	143,54 ± 44,52
Kaygılı Bağlanma Alt Ölçeği	73,82 ± 20,65
Kaçınan Bağlanma Alt Ölçeği	69,72 ± 25,20

Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu ortalaması (15,68 ± 9,32) olarak saptanmıştır. Güvenli Bağlanma ortalaması (143,54 ± 44,52), Kaygılı Bağlanma Alt Ölçeği ortalaması (73,82 ± 20,65), Kaçınan Bağlanma Alt Ölçeği (69,72 ± 25,20) olarak belirlenmiştir. Ortalama değerler incelendiğinde örneklem grubunun kaygılı bağlanmayı, kaçınan bağlanmaya göre daha fazla gösterdiği; cinsel mitlere inanma düzeylerinin de düşük seviyede olduğu belirlenmiştir.

4.3. BAĞLANMA STİLLERİNE GÖRE ÖRNEKLEMİN İNCELENMESİ

Tablo 4.3. Bağlanma Stiline Göre Dağılımın İncelenmesi

	n	%
Güvenli Bağlanma	45	26,95
Kaygılı Bağlanma	68	40,72
Kaçınan Bağlanma	54	32,33

Yapılan analizlerde güvenli bağlanma gerçekleştirenlerin 45 kişi olduğu, kaygılı bağlanma gerçekleştirenlerin 68 kişi olduğu, kaçınan bağlananların ise 54 kişi olduğu belirlenmiştir.

4.4. DEMOGRAFİK FARK ANALİZLERİ

Bu bölümde, araştırmacı tarafından belirlenen değişkenlerin farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

4.4.1. Demografik Değişkenlere Göre Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu'ndan Alınan Puanların İncelenmesi

Tablo 4.4. Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Cinsel Mitleri Değerlendirme Formu'ndan Aldıkları Puanların Karşılaştırılması

DEĞİŞKEN	n	\bar{x}	SS	χ^2 / u	p	
Yaş	18-25	115	16,23	9,49	2,280	,320
	26-33	41	15,17	9,43		
	34-47	11	11,91	6,24		
Cinsiyet	Erkek	40	13,48	9,40	2087,5	,089
	Kadın	127	16,38	9,22		
Medeni Durum	Evli	18	15,83	8,56	2,425	,297
	Bekar	146	15,83	9,39		
	Boşanmış	3	7,67	10,02		
Kaçınıcı Çocuksunuz	En Küçük	66	16,97	10,33	5,722	,126
	Ortanca	25	16,16	7,40		
	En Büyük	57	13,28	8,15		
	Tek Çocuk	19	17,79	10,30		
Evinizde Kimlerle Yaşamaktasınız	Yalnız	27	16,56	9,61	2,341	,673
	Sadece Eşinizle	6	19,17	8,26		
	Eş ve Çocuklar	12	14,33	8,86		
	Anne ve Baba	91	14,86	8,50		
	Diğer	31	17,19	11,63		
Tek Başınıza Yaşayabilir Misiniz?	Evet	148	15,61	9,47	1348	,770
	Hayır	19	16,21	8,27		
Çocukluğunuzda Kim Tarafından Yetiştirildiniz?	Anne	37	16,68	10,31	2,389	,496
	Bakıcı	4	14,00	6,53		
	Anne-baba	103	15,99	9,12		
	Diğer	23	13,00	8,95		

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri yaş değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Yaş değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(2)=2,280$; $p=,320$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri cinsiyet değişkenine bağlı olarak “*Mann Whitney U*” testi ile incelenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır ($U=2087,5$; $p=,089$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri medeni durum değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Medeni durum değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(2)=2,425$; $p=,297$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri çocuk sırası değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Çocuk sırası değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(3)=5,722$; $p=,126$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(4)=2,341$; $p=,673$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine bağlı olarak “*Mann Whitney U*” testi ile incelenmiştir. Tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır ($U=1348$; $p=,770$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanma düzeyleri çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre cinsel mitlere inanç puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(3)=2,389$; $p=,496$; $p>,05$].

4.4.2. Demografik Değişkenlere Göre YİYE Alt Boyutlarından Alınan Puanların İncelenmesi

Tablo 4.5. Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Kaygılı Bağlanma Alt Boyutundan Aldıkları Puanların Karşılaştırılması

DEĞİŞKEN		n	\bar{x}	SS	χ^2 / u	p
Yaş	18-25	115	74,79	20,20	1,068	,586
	26-33	41	72,41	20,90		
	34-47	11	68,91	25,24		
Cinsiyet	Erkek	40	71,88	19,61	2400	,596
	Kadın	127	74,43	21,01		
Medeni Durum	Evli	18	73,39	24,33	,867	,648
	Bekar	146	73,58	20,29		
	Boşanmış	3	88,33	14,43		
Kaçınıcı Çocuksunuz	En Küçük	66	73,32	21,05	4,278	,233
	Ortanca	25	81,40	18,31		
	En Büyük	57	71,70	20,46		
	Tek Çocuk	19	71,95	22,03		
Evinizde Kimlerle Yaşamaktasınız	Yalnız	27	70,30	20,02	8,473	,076
	Sadece Eşinizle	6	85,67	19,49		
	Eş ve Çocuklar	12	62,00	22,75		
	Anne ve Baba	91	74,45	20,19		
	Diğer	31	77,32	20,70		
Tek Başımıza Yaşayabilir Misiniz?	Evet	148	73,17	20,41	1162,5	,216
	Hayır	19	78,89	22,41		
Çocukluğunuzda Kim Tarafından Yetiştirildiniz?	Anne ^a	37	73,90	21,53	8,915	,030
	Bakıcı	4	64,50	17,90		
	Anne-baba ^a	103	76,60	19,58		
	Diğer ^b	23	62,87	21,46		

*a,b: Farkın Anlamlı Olduğu Gruplar

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri yaş değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Yaş değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(2)=1,068$; $p=,586$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri cinsiyet değişkenine bağlı olarak “*Mann Whitney U*” testi ile incelenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır ($U=2400$; $p=,596$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri medeni durum değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Medeni durum değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(2)=,867$; $p=,648$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri çocuk sırası değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Çocuk sırası değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(3)=4,278$; $p=,233$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(4)=8,473$; $p=,076$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine bağlı olarak “*Mann Whitney U*” testi ile incelenmiştir. Tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır ($U=1162,5$; $p=,216$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre kaygılı bağlanma puanları farklılık saptanmıştır [$\chi^2(3)=8,915$; $p=,030$; $p<,05$]. Anne ve anne-babası tarafından yetiştirilen bireylerin, diğer seçeneğini işaretleyenlere göre kaygılı bağlanma puanlarının anlamlı biçimde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.6. Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Kaçınan Bağlanma Alt Boyutundan Aldıkları Puanların Karşılaştırılması

DEĞİŞKEN	n	\bar{x}	SS	x^2/u	p	
Yaş	18-25	115	69,36	24,96	1,540	,463
	26-33	41	68,63	26,32		
	34-47	11	77,6364	24,28		
Cinsiyet	Erkek	40	67,63	21,99	2384,5	,555
	Kadın	127	70,39	26,17		
Medeni Durum	Evli	18	76,56	25,55	2,993	,224
	Bekar	146	68,59	25,12		
	Boşanmış	3	84,00	24,25		
Kaçınıcı Çocuğunuz	En Küçük	66	69,67	26,25	4,675	,197
	Ortanca	25	79,48	24,26		
	En Büyük	57	67,21	23,07		
	Tek Çocuk	19	64,63	27,30		
Evinizde Kimlerle Yaşamaktasınız	Yalnız	27	63,19	24,17	3,349	,504
	Sadece Eşinizle	6	80,83	26,24		
	Eş ve Çocuklar	12	68,42	24,92		
	Anne ve Baba	91	69,44	25,03		
	Diğer	31	74,61	26,36		
Tek Başınıza Yaşayabilir Misiniz?	Evet	148	68,69	25,01	1049,5	,069
	Hayır	19	77,79	25,87		
Çocukluğunuzda Kim Tarafından Yetiştirildiniz?	Anne	37	70,86	26,83	6,471	,091
	Bakıcı	4	54,00	18,48		
	Anne-baba	103	72,44	24,15		
	Diğer	23	58,48	25,43		

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri yaş değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Yaş değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(2)=1,540$; $p=,463$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri cinsiyet değişkenine bağlı olarak “*Mann Whitney U*” testi ile incelenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır ($U=2384,5$; $p=,555$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri medeni durum değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Medeni durum değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(2)=2,993$; $p=,224$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri çocuk sırası değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Çocuk sırası değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(3)=4,675$; $p=,197$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(4)=3,349$; $p=,504$; $p>,05$].

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine bağlı olarak “*Mann Whitney U*” testi ile incelenmiştir. Tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır ($U=1049,5$; $p=,069$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin kaçınan bağlanma düzeyleri çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine bağlı olarak “*Kruskal Wallis Testi*” ile incelenmiştir. Çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre kaçınan bağlanma puanlarında farklılık saptanmamıştır [$\chi^2(3)=6,471$; $p=,091$; $p>,05$].

4.5. İLİŞKİ ANALİZİ

Tablo 4.7. Cinsel Mitlere İnanç ile Bağlanma Biçimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

		Kaygılı Bağlanma	Kaçınan Bağlanma	Güvenli Bağlanma
Cinsel Mitlere	Korelasyon	,079	,036	,077
İnanç	p	,312	,645	,325

Cinsel mitlere inanç ile bağlanma biçimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik yapılan Spearman Sıra Farkları Korelasyon işlemine göre; cinsel mitlere inanç ile kaygılı, kaçınan ve güvenli bağlanma arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>,05$).

Tablo 4.8. Demografik Forma Göre İlişki Analizleri

		Kaygılı Bağlanma	Kaçınan Bağlanma	Güvenli Bağlanma	Cinsel Mitre İnanç
Yaş	Korelasyon	-,071	,049	,027	-,090
	p	,362	,532	,727	,247

Yaş ile bağlanma biçimleri ve cinsel mitlere inanç arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik yapılan Spearman Sıra Farkları Korelasyon işlemine göre;

Yaş ile kaygılı, kaçınan ve güvenli bağlanma ile cinsel mitlere inanma düzeyi arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>,05$).

BÖLÜM V

SONUÇ ve TARTIŞMA

5.1. Sonuç

Yapılan araştırmada elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

- Demografik değişkenlere göre cinsel mitlere inanç düzeylerinde farklılık saptanmamıştır.
- Çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre kaygılı bağlanma puanlarında farklılık saptanmıştır. Anne ve anne-babası tarafından yetiştirilen bireylerin, diğer seçeneğini işaretleyenlere göre kaygılı bağlanma puanlarının anlamlı biçimde yüksek olduğu belirlenmiştir.
- Diğer demografik değişkenlere göre ise kaygılı bağlanma düzeylerinde farklılık saptanmamıştır.
- Demografik değişkenlere göre kaçınan bağlanma düzeylerinde farklılık saptanmamıştır.
- Örneklem grubunun kaygılı bağlanmayı, kaçınan bağlanmaya göre daha fazla gösterdiği; cinsel mitlere inanç düzeylerinin de düşük seviyede olduğu belirlenmiştir.
- Cinsel mitlere inanç ile kaygılı, kaçınan ve güvenli bağlanma arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>,05$).
- Yaş ve çocuk sırası ile bağlanma biçimleri ve cinsel mitlere inanç arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>,05$).

5.2. Tartışma

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç düzeyleri yaş değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. 30 ve üstü yaşta olanların, 18-25 yaşlarındakilere göre cinsel mitlere inanma düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir (Şahbaz, 2017). Aygin ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan araştırmada 19 yaştan küçük olanların cinsel mitleri onaylama düzeylerinin yüksek olduğu bildirilmiştir. Yapılan araştırmada ise yaş değişkenine göre cinsel mitlere inanç düzeyinin farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bu durum örneklemin 18-25 yaşlarında yığılmasıyla diğer yaş gruplarında daha az bireyi bulunmasıyla açıklanabilir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Yapılan araştırmada cinsiyet değişkenine göre cinsel mitlere inanç düzeyinin farklılık göstermediği belirlenmiştir (Kora ve Kayır, 1996; Raizada, Gupta and Kumar, 1997; Torun, Torun ve Özaydın, 2011; Ogur, Utkualp ve Aydınoglu, 2016). Bu araştırmalar, araştırmamızdaki sonuçları desteklemektedir. Kadınların cinsel mitlere inanç düzeyleri, erkeklere göre yüksek olsa da bu fark anlamlı ölçüde değildir. Yapılan araştırmada cinselliğe yönelik ilk bilgilerin ortalama 13 yaşında öğrenildi belirlenmiştir. Cinsellikle ilgili bireylerin %61'inin ailesiyle cinselliğe yönelik konuların hiçbir şekilde konuşulmadığı tespit edilmiştir (Özkardeş vd., 2003). Araştırmamıza katılan bireylerin cinsel konuları aile içerisinde konuşmaları, herhangi bir fark oluşmasını engellediği düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç düzeyleri medeni durum değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Torun, Torun, Özaydın (2011) ile Şahbaz (2017) araştırmalarında evli olanların, bekar ve boşanmış olanlara göre cinsel mitlere inanç düzeylerinin yüksek olduğunu belirlemiştir. Elde edilen bulgular, araştırmamızdaki bulgularla farklılık göstermektedir. Bu durum, örneklemdaki farklılıklardan kaynaklanacağı gibi medeni duruma göre örneklemindeki bireylerin doğru ve geçerli cinsel bilgileri elde etmesiyle açıklanabilir. Ayrıca evli bireylerin, bizim araştırmamızda az olmasından dolayı doğru sonucu yansıtamayabileceği düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç düzeyleri çocuk sırası değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. İlk çocuklar daha hırslıyken ve aile tutumunu demokratik algılayarak, ortanca çocuklara ebeveynler daha ılımlı davranırlar. En küçük çocuklar ise ailenin oyuncağıdır ve istekleri yerine getirildiğinden benmerkezci anlayış geliştirirler (Geçtan, 1993). Yapılan araştırmada cinsel bilgilerin ilk olarak televizyon, internet ortamı, kitap ve aile aracılığıyla öğrenildiği belirlenmiştir. (Yaşan ve Gürgen, 2004). Örnekleme oluşturan katılımcıların, cinsel mitlere inanç düzeylerinin farklılaşmaması, katılımcıların ailelerinden edindikleri cinsel bilgi düzeylerinin birbirlerine benzer seviyede olmasıyla açıklanabilir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç düzeyleri evinizde yaşadığınız kişiler değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Eşyle yaşayan katılımcıların gruptaki diğer değişkenlere göre cinsel mitlere inanç düzeylerinin yüksek olmasına karşın, aradaki fark anlamlı değildir. Bu durumun daha net anlaşılabilmesi için katılımcıların cinsel partnerlerinin olup olmamasının incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç, kaygılı ve kaçınan bağlanma düzeylerinin tek başına yaşayıp yaşayamama değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Tek başına yaşayabilecek yeterliliği olan bireylerin, hayatlarını idame ettirme konusunda kendilerine güvendiği yorumu yapılabilir. Ayrıca tek başına yaşamının getireceği sorumlulukları da üstelenebilecekleri söylenebilir. Tek başına yaşayamayacağını düşünenlerin ise başkalarına bağımlı olduğu, kendisine güvenmediği ve tek başına yaşamının getirdiği sorumlulukları yerine getiremeyeceği düşünülebilir. Bu durumun bağlanma biçimleri yerine anne-baba tutumlarıyla açıklanması gerektiği ve bireyin öz yeterlilik düzeylerinin tespit edildikten sonra yorum yapılmasının daha sağlıklı olacağı düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere inanç düzeyleri çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Çocukların bakımı esnasında anne-baba, bakıcı, sadece anne ya da dede-anne ile babaanne yer alabilmektedir. Çocuğa yaklaşımın olumlu olması, kişilik gelişiminin desteklenmesi ve cinsel kimliğin oluşması esnasında sağlıklı biçimde bilgilerin aktarılması, çocuğu kimin yetiştirdiğinden daha önemlidir. Dede-anneannenin yanında çocuğun bütün isteklerinin karşılanması, anne-baba tarafından ise kuralların oluşturulmaya çalışılması gibi sorunlar

çocukların kişilik gelişimine zarar vermektedir. Yaşan ve Gürgen (2004) cinsel bilgilerin çocuklara ilk olarak aktarıldığı yerlerden birisinin aile olduğunu ifade etmişlerdir. Örneklem grubundaki bireylerin, yetiştirildiği kişilere göre cinsel mitlere inanç düzeylerinin farklılık göstermemesi, anne-babaların çocuklarına benzer düzeyde cinsel bilgileri aktarmasıyla açıklanabilir.

Üniversite öğrencilerinin kaygılı ve kaçınan bağlanma düzeyleri yaş değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Yapılan araştırmada yaş arttıkça güvenli bağlanmanın arttığı belirlenmiştir (Doyle, Lawford and Markiewicz, 2009). Başka bir araştırmada ise yaş değişkenine göre bağlanma biçimlerinde farklılık olmadığı tespit edilmiştir (Kılıç, 2010; Dede, 2015). Bu sonuçlar araştırmamızdaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Yaş değişkenine göre farklılaşmanın olmaması temel güven duygusunun kazanıldığı 0-1 yaş arasının sağlıklı biçimde atlatılmasıyla açıklanabilir. Ayrıca araştırmamızdaki yaş aralığının dar olmasının, çıkan sonucu etkileyebileceği düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin kaygılı ve kaçınan bağlanma düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmamaktadır. Yapılan araştırmada bağlanma biçimlerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Gezer, 2001; Kılıç, 2010; Topkara, 2014). Konyalıoğlu (2000) araştırmasında, kadınların erkeklere göre daha yüksek düzeyde kaçınan ve güvenli bağlandıklarını bildirmiştir. Bağlanma bireyin hayatı boyunca sürmekte ve devam ettirilmektedir. Bağlanma biçimlerine göre bireylerin davranış sistemlerinde de değişiklikler olmaktadır. Çocukluk dönemindeki bağlanma biçimi, yetişkinlik dönemini de etkilemektedir. Bağlanma biçimi bireyin işlevsel olduğu tüm alanlardaki ilişkilerini önemli ölçüde etkilemektedir (Ainsworth, 1982). Örneklemi oluşturan bireylerin, çocuklukta kurulan bağlanma biçimlerinin, orta düzeyde kaygı ve kaçınan bağlanma içermesinin, yetişkinlikte de devam ettiği bu nedenle herhangi bir farkın oluşmadığı düşünülebilir.

Üniversite öğrencilerinin kaygılı ve kaçınan bağlanma düzeyleri medeni durum değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Yapılan araştırmada medeni durum değişkenine göre bağlanma biçimlerinde farklılık olmadığı belirlenmiştir (Çapkın, 2011; Kesebir, Kökçü ve Dereboyu, 2012; Ünlü, 2015). Araştırmanın örneklemini daha çok

bekarların oluşturması, bu nedenle bekarların ilişki dinamiklerinin benzer olması sebebiyle medeni duruma göre bağlanma biçimlerinde farklılık olmadığı söylenebilir.

Üniversite ğrencilerinin kaygılı ve kaçıngan bağlanma düzeyleri ocuk sırası değişkenine göre farklılaşmamaktadır. Ailede en çok yardımı ve ilgiyi görenler ilk çocuklardır. Ebeveynler, kendilerinin temsilcileri olarak ilk çocuğu görürler ve o şekilde davranırlar. Bu nedenle ilk çocuklar kurallara uyan, daha hırslı, organize yeteneği gelişmiş çocuklardır. İlk ocuklar genelde anne-babaları demokratik olarak algılamaktadırlar (lgen ve Fidan, 2002). Ortanca ocuklar, kendisinden daha güçlü ve yetenekli olan büyük kardeş ile kendisinden küçük olan kardeş arasında kalır ve her ikisiyle de başa çıkmaya çalışır. Ebeveynler çocuklarına ortanca çocuklarına daha ılımlı davranmaktadır, bu nedenle çocukların otorite figürleriyle çok fazla sorunu olmamaktadır (Geçtan, 1993). En küçük çocuklar da ise kendilerinden sonra gelen bir kardeşin olmaması ebeveynlerden gelen ilginin paylaşılmayacağı anlamına gelmektedir. Bazı ailelerin, en küçük çocuğa gösterdiği ilgiler, ocuk için fazla gelebilir. Genelde en küçük çocuklar şımartılır ve her istediği yapılır. Bu nedenle en küçük çocuklarda benmerkezci anlayış gelişir, kendisinden daha yetenekli kardeşlerin olmasından dolayı kendilerini daha yetersiz hissedebilirler (Geçtan, 1993). Benzer aile tutumlarının olmasının, kardeş sayısına göre farklılığa yol açmadığı ifade edilebilir.

Üniversite ğrencilerinin kaygılı ve kaçıngan bağlanma düzeyleri evinizde yaşadığınız kişiler ile kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre farklılık saptanmamıştır. Yetişkinliklerin bağlanma figürleri daha çok eş ya da romantik duygular hissedilen arkadaşlar olabilmektedir. Yetişkinlerdeki bağlanma karşılıklı ilişkiye dayanmaktadır (Bartholomew and Horowitz, 1991). Yetişkinlikteki bağlanma ile çocukluk döneminde var olan bağlanma biçimleri farklılaşmaktadır. Çocukların bağlanmaları tek taraflıyken, yetişkinlikte ise karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Yetişkinlerde bağlanmanın temelini karşılıklı sevgi ve güven ihtiyaı oluştururken; çocukların bağlanmalarında ise sadece çocukların ilgileri ve ihtiyaçlarının karşılanması bulunmaktadır (Weiss, 1982). Yeterli düzeyde sevgi ve güven ihtiyaının karşılanması, kaygılı ve kaçıngan bağlanma düzeylerinde farklılığın oluşmasını engelleyebilir.

Üniversite ğrencilerinin kaygılı bağlanma düzeyleri çocukluğunda kimler tarafından yetiştirildiği değişkenine göre farklılık saptanmıştır. Anne ve anne-babası

tarafından yetiştirilen bireylerin, diğer seçeneğini işaretleyenlere göre kaygılı bağlanma puanlarının anlamlı biçimde yüksek olduğu belirlenmiştir. Anne ile çocuğun bağlanma biçimleri ile davranış biçimleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmada, çocukların annelerinin davranışlarını algılama biçimlerinin bağlanma biçimleri üzerinde belirleyici rol oynadığı tespit edilmiştir (Çelen, 2004). Araştırmamızda ise elde edilen sonuçlara göre örneklem grubundaki farklılıktan dolayı herhangi bir farklılık çıkmadığı düşünülebilir.

Cinsel mitlere inanç ile kaygılı ve kaçınan bağlanma arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>.05$). Çocukların sağlıklı gelişimi, çocuk-anne ya da bakıcı arasındaki güvenli bağlanma ile mümkün olmaktadır. Olumsuz gelişen ya da belirli dönemlerde zarar gören ilişki sonucunda ise kişilik sorunları ve bilişsel rahatsızlıkların oluşabileceği belirtilmektedir. Güvensiz bağlanma şekilleri bireyde nevroitik bir kişilik gelişmesine neden olabilmektedir. Çocuk ile bağlanma figürü arasında yaşanan problemler bebeğin yaşamının ilerleyen yıllarında ruhsal problemlerin oluşmasına yol açabilmektedir (Öztürk, 2002). Kaygılı bağlananlar kendilerini değerlik algısı, kendilerine yönelik olumsuz algıları içermektedir. Başkalarıyla yakınlaşmaları abartılı uğraşlara yol açmaktadır, bu durum reddedilme ve sevilmemeye karşı duyarlılık oluşmasına sebep olmaktadır. Kaygılı bağlananlar ilişkilerinde çok hassastır, kendilerini değerli hissetmeleri için güvenecekleri birisini ararlar (Mikulincer and Goodman, 2006; Birnbaum, 2007). Kaçınan bağlananlar, bağlandıkları kişiyi güvensiz ve ilgisiz olarak görürler. Bu sebeple başkalarına bağlanmaktan kaçınırlar. Özgüvenleri düşüktür, karşılıklı bağımlılık ve samimiyetten rahatsız olmaktadır. Olumlu benlik algısı oluşturabilmeleri için bağlanmayı reddederler ve duygularını dışa vurmaya çok fazla tercih etmezler. Başkalarından uzak durmayı tercih ederken, ilişkilerinden düşük düzeyde doydum alırlar ve samimiyetleri de düşüktür (Mikulincer and Goodman, 2006). Babalarıyla mesafeli bir ilişki kuran erkeklerin, güvenli ve sıcak ilişki geliştirenlere göre daha fazla partner değiştirdikleri ve herhangi bir kişiyle cinsel ilişkiye girme eğilimlerinin fazla olduğu tespit edilmiştir (Simpson and Rholes, 1998). Çocukluk dönemindeki bağlanmanın ve düşman eğilimlerin, yetişkinliğe yansıtılmasından dolayı cinsel problemlerin oluşabileceği savunulmaktadır (Geçtan, 2000). Cinsel mitlere inanma düzeyi, bağlanma stillerine etki etmesi beklenen bir durumdur. Partnerine cinsellikle ilgili sorular sorabilen ve karşılıklı beklentileri konuşan bireylerin, o kişiye güvenli bağlanması beklenirken; cinselliğe yönelik mitlerin fazla olduğu ikili ilişkilerde

kaygılı ya da kaçınan bağlanmanın gerçekleşmesi beklenebilir. Araştırmamızdaki bireylerin cinsel mit düzeylerinin düşük olmasına rağmen, kaygılı, kaçınan ve güvenli bağlananların sayıca birbirlerine yakın oldukları belirlenmiştir. Tespit edilen sonuç ise bağlanma biçimlerinin yalnızca cinsel mit düzeylerine göre değişiklik gösteremeyebileceği iş, aile, arkadaş çevresi, statü ve algıların bağlanma biçimleri üzerinde etkili olabilmesiyle açıklanabilir.

Yapılan araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir:

- Yapılan araştırma kullanılan ölçeklerin, ölçtüğü niteliklerle sınırlıdır.
- Katılımcıların bağlanma ile ilgili bilgileri, klinik görüşme olmadan araştırmaya eklenmiştir. Bu durum araştırmaya sınır getirmektedir.
- Yapılan araştırma Üsküdar Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerle sınırlıdır.

ÖNERİLER

- Araştırmanın örneklemini Üsküdar Üniversitesi'nde eğitim gören, 167 üniversite öğrencisi katılmıştır. Katılımcılardan 40 kişi erkek, 127 kişi ise kadındır. Sonuçların daha güvenilir olması açısından daha sonra yapılacak olan araştırmalarda kadın ve erkek sayılarının eşit olmasına dikkat edilebilir.

- Yapılan araştırmada sınırlı bir örnekleme çalışılmıştır. Bu durum belirlenen sonuçların genellenmesini engellemektedir. Tespit edilen sonuçların genellenebilmesi için, belirlenen demografik değişkenlere göre eşit sayıda bireylerle çalışılmalı ve örneklem genişletilmelidir. Ayrıca her coğrafi bölgeden ve yapıdaki üniversite öğrencilerine ulaşılması, çıkan sonuçların genellenmesi açısından önemlidir.

- Araştırmada bağlanma biçimleri ile cinsel mitlere inanç düzeyleri kullanılan ölçeklerle belirlenmeye çalışılmıştır. Yapılacak olan araştırmalarda bire bir görüşmeler yapılarak, bireyler hakkında daha doğru bilgiler elde edilebilir.

- Yapılan araştırmada orta ve yüksek düzeyde ekonomik gelire sahip olan öğrencilerin örneklemin büyük bir kısmını oluşturduğu belirlenmiştir. Ekonomik durum değişkenine depresyon, anne-baba tutumları ve bağımlılık düzeylerinin net bir şekilde tespiti için, her gelir düzeyinden üniversite öğrencisine ulaşılması önerilmektedir.

- Araştırmada elde edilen sonuçların ve önerilerin dikkate alınarak, ek çalışmalarla desteklenerek, literatüre katkı sağlanabilir.

- Cinsellikle ilgili sağlıklı ve bilimsel gerçekliği olan bilgilerin ilkökul çağında öğrencilere aktarılması sağlanarak, cinsel mitlerin oluşması engellenebilir. Ayrıca bu öğrencilere doğru bilgilerin aktarımı sağlanarak, cinselliğin önemli bir kavram olduğu antalılabilir.

- Bağlanma biçimlerinin öneminden bahsedilip, çocukluk dönemindeki bağlanmanın, yetişkinlikte de etkisinin sürebileceği üniversite öğrencilerine aktarılarak bundan doğacak sorunların çözümü için psiko eğitim çalışmaları planlanabilir.

KAYNAKÇA

Ainsworth, M., Blehar, M., Waters, E. and Wall, S., Patterns of attachment. N.J. Lawrence Erlbaum Associates, Hillsdale, 1978.

Ainsworth, M. D. S., Attachment: Retrospect and Prospect. The Place Of Attachment In Human Behavior, Basic Books, New York, 1982.

Ainsworth, M. D., 1989, "Attachments Beyond Infancy." American Psychologist 44(4):pp.709-716.

Ainsworth, M.D.S. and Bowlby, J., 1991, "An Ethological Approach To Personality Development" American Psychologist, 46:pp.333-341.

Aktan Mutlu, E., 2009, Vajinismus Tanısı Alan Hastaların Sosyodemografik Özelliklerinin Cinsel Mit İnançları, Cinsel Öyküleri, Cinsel Doyum Düzeyleri ve Eş Değerlendirme Biçimleriyle Karşılaştırılması, Uzmanlık Tezi, İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı.

Alantar, Z., ve Maner, F., 2008, "Bağlanma Kuramı Açısından Yeme Bozuklukları" Anadolu Psikiyatri Dergisi, 9:ss.97-104.

Araptarlı N., Gençlerin Cinsel Bilgi Düzeyi, Tutumları ve Ailelerin Cinsel Tutumlarının Karşılaştırılması, XXII. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi, Bilimsel Çalışmalar Kitabı, Marmaris, 1986.

Armağan A. ve Ergün O., 2011, "Kadın Cinsel Fonksiyon Bozukluğu Tanı ve Tedavisinde Yenilikler" Androloji Bülteni, 82-87.

Aydın, H., Cinsellik ve Cinsel İşlev. Temel Psikiyatri, Ed. Güleç, C. ve Köroğlu, E., HYB Yayıncılık, Ankara, 1998.

Aygin, D., Açıl, H., Yaman, Ö., Çelik Yılmaz, A., 2017, “Üniversitede Okuyan Kadın Öğrencilerin Cinsel Mitler ile İlgili Görüşleri.” *Androloji Bülten*, 19(2):ss.44–49.

Bal, H., 2007, *Bağlanma Stilleri, Cinsiyet Rollerini Ve Evlilik Uyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, “bakıda”.

Bancroft, J., *Human Sexuality and Its Problems*, 2nd Edition, Churchill Livingstone, Edinburgh, 1989.

Barlow, D.H., 1986, “Causes Of Sexual Dysfunctions: The Role Of Anxiety and Cognitive Interference” *Journal Consult Clinical Psychology*, 54:pp.14-148.

Bartholomew, K., 1990, “Avoidance Of Intimacy: An Attachment Perspective” *Journal Of Social Personality Relationships*, 7:pp.147-178.

Bartholomew, K. and Horowitz, L. M., 1991, “Attachment Styles Among Young Adults: A Test Of A Four Category Model” *Journal Of Personality And Social Psychology*, 61:pp.226– 241.

Bildik, T. and Özbaran, B., 2006, “Bağlanmanın Nörobiyolojisi” *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 13:ss.137-144.

Birnbaum, G. E., 2007, “Attachment Orientations, Sexual Functioning, and Relationship Satisfaction in a Community Sample Of Women” *J Soc Pers Relat*, 24:pp.21-35.

Bowlby, J., *Attachment and Loss Volume I: Attachment*, Basic Books, New York, 1969.

Bowlby, J., *Seperation: Attachment, Loss, Anxiety And Anger. Volume II*, Basic Books Inc, New York, 1973.

Bowlby, J., *Attachment And Bowlby*, Basic Books, New York, 1982.

Bowlby, J., Güvenli Bir Dayanak: Ebeveyn- Çocuk Bağlanması Ve Sağlıklı İnsan Gelişimi. Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları: İstanbul, 2012.

Bozdemir, N. ve Özcan, S., 2011, “Cinselliğe ve Cinsel Sağlığa Genel Bakış.” Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care, 4:ss.37-46.

Bozkurt, A., 1996, Erkek Cinsel İşlev Bozukluklarında Psikopatolojinin Araştırılması, Uzmanlık Tezi, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Askeri Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı.

Bozkurt, S., 2016, Bireylerin Cinsel Mitlere İnanma Durumunun ve Cinsel Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Brassard, A., Shaver, P. R. and Lussier, Y., 2007, “Attachment, Sexual Experience, and Sexual Pressure in Romantic Relationships: A Dyadic Approach” Pers Relatsh, 14:pp.475–493.

Brennan, K. A., Clark, C. L. and Shaver, P. R., Self-Report Measurement Of Adult Attachment: An İntegrative Overview, In J. A. Simpson and W. S. Rholes, Attachment Theory and Close Relationships, Guilford, New York, 1998.

Bretherton, I., 1992, “The Origins Of Attachment Theory: John Bowlby And Mary Ainsworth.” Dev Psychol, 28(5):pp.759-775.

Budak, S., Psikoloji Sözlüğü, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2003.

Cinsel Eğitim ve Tedavi Araştırma Derneği (CETAD), Cinsel Yaşam ve Sorunları, 2006, http://www.cetad.org.tr/CetadData/Book/5/2692011151611-bilgilendirme_dosyasi_1.pdf (Erişim Tarihi: 11.10.2017).

Çalışır, M., 2009, “Yetişkin Bağlanma Kuramı ve Duygulanım Düzenleme Stratejilerinin Depresyonla İlişkisi” Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 1:ss.240- 255.

Çapkın, M., 2012, Romantik Kıskançlığın, Bağlanma Stilleri, Benlik Saygısı, Kişilik Özellikleri ve Evlilik Doyumu Açısından Yordanması, Yüksek Lisans Tezi, Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çavaş, Ş., 2008, Cinsel İşlev Bozuklukları Polikliniğine Başvuran Vajinismus ve Prematür Ejakülasyon Olgularında Psikiyatrik Komorbiditenin Araştırılması, (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi), Bakırköy Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, “bakıda”.

Çelen N., Çocukların Oyun Oynama Haklarına İlişkin Ebeveyn Tutumları, Ed. B. Onur, Türkiye’de Çocuk Oyunları: Araştırmaları, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2004.

Çelik, Ç.B., 2010, Üniversite Öğrencilerinin Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantılarının Kendilik Algısı Ve Boyun Eğici Davranışlar Üzerine Etkisi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Daş, C., Bilişsel Davranışçı Terapiler, Cinsel İşlev Bozukluklarının Tedavisinde Bilişsel-Davranışçı Terapi Yaklaşımı, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, 2009.

Davidovitz, R., Mikulincer, M., Shaver, P. R., Ijzak, R., and Popper, M., 2007, “Leaders As Attachment Figures: Their Attachment Orientations Predict Leadership-Related Mental Representations And Followers’ Performance And Mental Health” *Journal of Personality and Social Psychology*, 93:pp.632–650.

Davila, J. Burge, D. and Hammen, C., 1997, “Why Does Attachment Style Change?” *Journal of Personality and Social Psychology*, 73(4):pp.826-838.

Dede, F., 2015, Lise Öğrencilerinin Çatışma Çözme Yaklaşımlarının Bağlanma Stilleri Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Deniz, E., 2011, “Karar Verme Stilleri ve Beş Faktör Kişilik Özelliklerinin Bağlanma Stilleri Açısından İncelenmesi” Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 11(1):ss.97-113.

Doyle, B. A., Lawford, H. and Markiewicz, D., 2009, “Attachment Style With Mother, Father, Best Friend and Romantic Partner During Adolescence.” Journal of Research on Adolescence, 19(4):pp.690- 714.

Ege, E., Akın, B., Arslan, S. Y. ve Bilgili, N., 2010, “Sağlıklı Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozukluğu Sıklığı ve Risk Faktörleri, TUBAV Bilim Dergisi, 1:ss.137-144.

Erişti, A., 2010, Bağlanma Biçimleri, Kişilik Özellikleri ve Evlilik Uyumu Arasındaki İlişki, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Feeney, J. and Noller, P., 1990, “Attachment Style As A Predictor Of Adult Romantic Relationships” Journal of Personality and Social Psychology, 58:pp.281-291

Fraley, R.C. and Shaver, P.R., 2000, “Adult Romantic Attachment: Theoretical Developments, Emerging Controversies, and Unanswered Questions” Review of General Psychology, 4:pp.132-154.

Geçtan,E., Psikanaliz ve Sonrası, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1993.

Geçtan, E., Psikodinamik Psikiyatri ve Normal Dışı Davranışlar, 15. Baskı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2000.

Gereklioğlu, Ç., Başhan, İ. ve Akpınar, E., 2010, “Erkek Cinsel İşlev Bozukluklarında Aile Hekimliği Yaklaşımı” Marmara Medical Journal, 23(2):ss.308-315.

Gezer, Z. Ü., 2001, Ergenlerin Bağlanma Stilleri ve Aile Yapıları Arasındaki İlişki,. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, “bakıda”).

Güleç, C. ve Köroğlu, E., Cinsel İşlev Bozuklukları. Psikiyatri Temel Kitabı, Ankara, 1998.

Gülsün, M., Ak, M. ve Bozkurt, A., 2009, “Psikiyatrik Açıdan Evlilik ve Cinsellik” Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, (1):ss.68-79.

Güngör, D., 2000, Bağlanma Stillerinin ve Zihinsel Modellerin Kuşaklara Aktarımında Ana-Babalık Stillerinin Rolü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, “bakıda”).

Güvel, S., Yaycıoğlu, Ö., Bağış, T., Savaş, N., Bulgan, E. ve Özkardeş, H., 2003, “Evli Kadınlarda Cinsel Fonksiyonlara Etkin Faktörler.” Türk Üroloji Dergisi, 29(1).

Hall S.E. and Geher G., 2003, “Behavioral And Personality Characteristics Of Children With Reactive Attachment Disorder” Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied, 137:pp.145–162.

Hazan, C. and Shaver, P.R., 1987, “Romantic Love Conceptualized As An Attachment Process”, Journal of Personality and Social Psychology, 52(3):pp.511-524.

Hazan C. and Shaver P. R., 1994, “Attachment As An Organizational Framework For Research On Close Relationships.” Psychological Inquiry, 5(1):pp.1-22.

İncesu, C., 2004, “Cinsel İşlevler ve Cinsel İşlev Bozuklukları”. Klinik Psikiyatri, 7:ss.3-13.

Johnson, S. and Zuccarini, D., 2010, “Integrating Sex and Attachment In Emotionally Focused Couple Therapy” J Marital Fam Ther, 36:pp.431-445.

Kadıoğlu, D. ve Şatıroğlu, H., Vajinismus, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2011.

Kaplan, H. S., The New Sex Therapy, Brunner/ Mazel, New York, 1974.

Karademir, M., 2005, Depresif ve Cinsel İşlev Bozukluğu Bulunan Hastaların Temel Patolojilerinin Tanımlanması ve Karşılaştırılması, (Yayınlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi), Gülhane Askeri Tıp Akademisi Askeri Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı, “bakıda”.

Karakoyunlu, F. B., 2007, Evli Kadınlarda Cinsel Fonksiyon Bozukluğu Görülme Sıklığı, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Karen, R., *Becoming attached*, Oxford University Press, New York, 1994.

Kayır, A., Cinsellik Kavramı ve Cinsel Mitler, Cinsel İşlev Bozuklukları Monograf Serisi, Roche Müstehzarları Sanayi A.Ş., İstanbul, 2001.

Keçe, C., *Yatak Efsaneleri*, Pusula Yayınevi, Ankara, 2012.

Kerns, K. A., Klepac, L. and Cole, A., 1996, “Peer Relationships And Preadolescents' Perceptions Of Security In The Child-Mother Relationship” *Developmental Psychology*, 32(3):pp.457-466.

Kesebir, S., Kavzoğlu, S.Ö. ve Üstündağ, M.F., 2011, “Bağlanma ve Psikopatoloji” *Psikiyatride Görsel Yaklaşımlar*, 3(2):ss.321-342.

Kesebir, S., Kökçü, F., Dereboyu, F., 2012, “Erişkin Bağlanma Biçimi Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması.” *New/Yeni Symposium Journal*, 50(2).

Kılıç, G., 2010, Lise Öğrenimi Görmekte Olan Ergenlerin Atılganlık düzeylerinin Ebeveynlerine Bağlanma Örüntülerine ve Bazı Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi: Darıca İlçesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kobak, R. R. and Sceery, A., 1988, "Attachment In Late Adolescence: Working Models, Affect Regulation, And Representations Of Self And Others" Child Development, 59:pp.135-146.

Kocagöz, S. Z., 2008, Cinsel İşlev Bozukluğu Tipleri ve Cinsel Mitler Arasındaki İlişki, Uzmanlık Tezi, Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi.

Konyalıoğlu, P. A., 2000, Üniversite Öğrencilerinin Duygusal İlişki Bağlanma Tarzları ile Kişilik Tipleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, "bakıda".

Kora, K. ve Kayır, A., 1996, "Cinsel Roller ve Cinsel Mitler." Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi, 9:ss.55-58.

Kukulu, K., Gürsoy, E., Sözer, G. A., 2009, "Turkish University Students' Beliefs in Sexual Myths." Sex Disabil, 27:pp.49-59.

Kulak, H., 2006, Cinsel İşlev Bozukluğu Görülen Kadınlarda Geçmiş Travmatik Deneyimler, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Larose, S., Bernier, A. and Tarabulsy, G. M., 2005, "Attachment Style of Mind, Learning Dispositions, and Academic Performance During the College Transition" Developmental Psychology 41(1):pp. 281-289.

Main, M., Kaplan, N., and Cassidy, J.,1985, "Security In Infancy, Childhood, and Adulthood: A Move To The Level Of Representation" Monographs of the Society for Reserach in Child Development, 50, pp.66-104.

Marks, B., Crips, C. and Hahn, J., 2003, "Promoting Sexuality Across The Life Span For Individuals With Intellectual And Developmental Disabilities" The Nursing Clinics Of North America, 38:pp.229-252.

Mikulincer, M. and Goodman, G. S. Attachment Styles, Sex Motives, and Sexual Behavior: Evidence for Gender-Specific Expressions of Attachment Dynamics: In Dynamics of Romantic Love, The Guilford Press, New York, 2006.

Mikulincer, M., Florian, V. and Tolmacz, R., 1990, "Attachment Styles and Fear of Personal Death: A Case of Study of Affect Regulation" Journal of Personality and Social Psychology, 58(2):pp.278-290.

Miller, J. B., and Hoicowitz, T., 2004, "Attachment Contexts Of Adolescent Friendship and Romance" Journal of Adolescence, 27:pp.191–206.

Morsünbül, Ü. ve Çok, F., 2011, "Bağlanma ve İlişkili Değişkenler" Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 3(3):ss.553-. 570.

Ogur, P., Utkualp, N. ve Aydınoglu, N., 2016, "Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Cinsellikle İlgili İnanışları." Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 25:ss.13–21.

Özgüven, İ. E., Cinsellik ve Cinsel Yaşam, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2012.

Özkan, Ö., 2013, İnternet Kullanımıyla İlgili Değişkenlerin Cinsiyet, Kişilik Özellikleri, Yaşam Doyumu ve Bağlanma Stilleri Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özkardeş, S., Özdemir, Ö., İncesu, C., Şimşek, F., Koç, S. ve Özden, D., Sağlık Çalışanı Olarak Hemşirelerde Cinsel Mitler, 2. Uluslar Arası 9. Ulusal Hemşirelik Kongresi, , Antalya, 2003.

Özmen, H. E., 1999, "Cinsel Mitler ve Cinsel İşlev Bozuklukları." Psikiyatri Dünyası, 2:ss.49- 53.

Öztürk, M. O., Ruh Sağlığı ve Bozuklukları, Nobel Tıp Kitapevleri, Ankara, 2002.

Raizada, A., Gupta, S.B. ve Kumar, A., 1997, "Perceptions About Sex Related Myths And Misconceptions: Difference In Male and Female." *Indian Journal of Community Health*, 9:pp.33-8.

Robinson, J. P. and Moss, H. A., 1970, "Patterns and Determinants of Maternal Attachment." *Journal of Pediatrics*, 77:pp.976- 985.

Rosen, R. C., 2000, "Prevalence and Risk Factors Of Sexual Dysfunction In Men and Women." *Curr Psychiatry Rep*, 2:pp.189-195.

Sadock, V. A., Normal İnsan Cinselliği ve Cinsel İşlev Bozuklukları In: Sadock, V. A. and Sadock, B. J., (Çev., H. Aydın ve A. Bozkurt) Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry, 8. Baskı, Güneş Kitabevi, Ankara, 2007.

Set, T., Dağdeviren, N. ve Aktürk, Z., 2006, "Ergenlerde Cinsellik" *Genel Tıp Dergisi*, 16(3):ss.137-141.

Simpson, J. A. and Rholes, W. S., Attachment Theory and Close Relationships, The Guilford Press, New York, 1998.

Solmuş, T., 2002, "Romantik Bağlanma: Bebeklik Dönemi Bağlanma Süreci, Yetişkin Bağlanma Stilleri ve Romantik İlişkiler" *Türk Psikoloji Bülteni*, (24-25):ss.105- 113

Soygüt, G., 2004, "Bir Düzeltici Bağlanma İlişkisi Olarak Psikoterapi: Psikoterapi Süreçlerinde Bağlanma ve Terapötik İttifak" *Türk Psikoloji Yazıları*, 13(7):ss.63-77.

Soysal, A. Ş., Bodur, Ş., İşeri, E. and Şenol, S., 2005, "Bebeklik Dönemindeki Bağlanma Sürecine Genel Bir Bakış" *Klinik Psikiyatri*, 8:ss.88-99.

Speckens, A. E., Hengeveld, M. W., à Nijeholt, G. L., van Hemert, A. M. and Hawton, K. E., 1995, "Psychosexual Functioning Of Partners Of Men With Presumed

Non-Organic Erectile Dysfunction: Cause Or Consequence Of The Disorder?" Archives of Sexual Behavior, 24(2):pp.157-172

Sungur, M. Z. ve Tarcan, Z., CETAD Bilgilendirme Dosyası-6 Erkek Cinselliği, Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Alanında Ulusal ve Yerel Medya Yoluyla Savunuculuk Projesi. İstanbul, 2006.

Surcinelli, P., Rossi, N., Montebanocci, O. and Baldora, B., 2010, "Adult Attachment Styles And Psychological Disease: Examining The Mediating Role Of Personality Traits" The Journal of Psychology, 144(6):pp.523-534.

Sümer, N. ve Anafarta Şendağ, M., 2009, "Orta Çocukluk Döneminde Ebeveynlere Bağlanma, Benlik Algısı ve Kaygı" Türk Psikoloji Dergisi, 24(63).

Sümer, N. ve Güngör, D. 1999, "Çocuk Yetiştirme Stillerinin Bağlanma Stilleri, Benlik Değerlendirmeleri ve Yakın İlişkiler Üzerindeki Etkisi" Türk Psikoloji Dergisi, 14(44):ss.35-58.

Sümer, N. ve Güngör, D., 1999, "Yetişkin Bağlanma Stilleri Ölçeklerinin Türk Örneklemini Üzerinde Psikometrik Değerlendirmesi ve Kültürlerarası Bir Karşılaştırma." Türk Psikoloji Dergisi, 14(43):ss.71-106.

Şahbaz, T., 2017, Cinsel Mitlerin Cinsel İşlev Bozukluğu ve Kaygı Üzerinde Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şahin, D., Şimşek, F. ve Seyisoğlu, H. CETAD Bilgilendirme dosyası-1. Cinsel yaşam ve sorunları: Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Alanında Ulusal ve Yerel Medya Yoluyla Savunuculuk Projesi, İstanbul, 2006.

Şahin, G. ve Sürücü, A., 2011, "Yetiştirme Yurtlarında Yaşayan Ergenlerde Bağlanma ve Kimlik" Journal Of New World Sciences Academy, 6(1).

Tashbulatova, D., 2007, İnfertil Kadınlarda Cinsel Fonksiyonlara Etki Eden Faktörler, (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi), Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi.

Tolan, Ö. Ç., 2002, Üniversite Öğrencilerinde Kaygı Belirtileri ve Bağlanma Biçimleri ile Kişilerarası Şemalar Arasındaki İlişkiler, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Topkara, G., 2014, Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumları Ve Yetişkin Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Torun, F., Torun, S. D. ve Özaydın, A. D., 2011, “Erkeklerde Cinsel Mitlere İnanma Oranları ve Mitlere İnanmayı Etkileyen Faktörler.” Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi, 24:ss.24-31.

Treger, S. and Sprecher, S., 2010, “The Influences Of Sociosexuality And Attachment Style on Reactions To Emotional Versus Sexual Infidelity” J Sex Res 48:pp.1-10.

Troisi, A., Lorenzo, G., Alcini, S., Nanni, R., Pasquale, C. and Siracusano, A., 2006, “Body Satisfaction In Women With Eating Disorders: Relationship To Early Separation Anxiety And Insecure Attachment” Psychosomatic Medicine, 68:pp.449-553

Tuğrul, C., 1998, Cinsel İşlev Bozukluklarının Psikolojik Nedenleri. Cinsel Sorunlara Genel Yaklaşım, Ed. Yetkin, N. ve İncesu, C., Cinsel İşlev Bozuklukları Monograf Serisi, Roche, İstanbul.

Tuğrul, B. ve Artan, İ., 2001, “Çocukların Cinsel Eğitimi ile İlgili Anne Görüşlerinin İncelenmesi” Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 20:ss.141-149.

Tunç, S., 2005, Gebelik ve Cinsel Doyum, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Turanlı, P., 2010, Orta Yetişkinlikte Evlilik Uyumu İle Benlik Saygısı Bağlanma Biçimleri Arasındaki İlişkinin Saptanması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, “bakıda”.

Türkyılmaz, S., Coşkun, Y., Özcebe, H. ve Ünalın, T., Türkiye Gençlerde Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Araştırması, Ankara, 2007.

Uzuner, A.,Yıldız, G., Yıldırım, N., Coşkun, Z.E., Ertaş, S., Ünalın, P., Üniversite Öğrencilerinde Üreme Sağlığı Konularına Yönelik Bilgi, Tutum ve Riskli Davranışlar, I Ulusal Adölesan Sağlığı Kongresi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 2006.

Ülgen, G. ve Fidan, E., Çocuk Gelişimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 2002.

Ünlü, F., 2015, Ebeveyni Boşanmış Bireylede Benlik Saygısı, Yalnızlık Ve Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Weiss, R. S., Attachment İn Adult Life, Wiley, New York, 1982.

Yalom, I. D., Cinsel Terapi, (Çev. G. Kotiloğlu), Prestij Yayınları, İstanbul, 2012.

Yaşan, A. ve Gürgen, F., 2004, “Cinsel Partneri Olan Bir Hemşire Grubu İle Hiç Partneri Olmamış Bir Hemşire Grubunun Cinsel Bilgi Edinme Yolları Ve Cinsel Mitlerin Yaygınlığının Karşılaştırılması” Yeni Symposium Dergisi, 42(2):ss.72-76.

Yüksel, M. Y. ve Kurtuluş, H. Y., 2016, “Okul Öncesi Dönemdeki 4-5 Yaş Grubu Öğrencilerin Benlik Kavramı ve Bağlanma Stillerinin Anne Davranışları Açısından İncelenmesi” Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 5(2):ss.182-195.

Yüksel, Ş. ve Cindoğlu, D. CETAD Bilgilendirme Dosyası- 5 Kadın Cinselliği. Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Alanında Ulusal ve Yerel Medya Yoluyla Savunuculuk Projesi, İstanbul, 2006.

Zilbergeld, B., Male Sexuality, Little Brown, Boston, 1978.

Zilbergeld, B., Seksi Öğrenmek, Ed. G., Demiriz, Erkek Cinselliği, Bilimsel ve Teknik Yayınları Çeviri Vakfı, İstanbul, 1994.

Zimmermann, P. and Stoll, F.B., 2002, "Stability Of Attachment Representations During Adolescence: The Influence Of Ego-Identity Status" J Adolescence 25:pp.107- 124.

Ziya, A. Z., 2015, Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Mit İnançları, Cinsel Bilgi Düzeyleri Ve Cinsel Tutumları Arasındaki İlişkiler, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

EK 1: Sosyodemografik Veri Formu

Sevgili öğrenciler,

Üniversite öğrencilerinin cinsel mitler inanma düzeyi ve bağlanma biçimleri arasındaki ilişkiyi anlamaya yönelik olarak yürütülen bu çalışmada sizden istenilen, bölümlerin başında bulunan yönergeleri dikkatle okuyarak soruları yanıtlamanızdır.

Sorulara vereceğiniz **tüm yanıtlar gizli tutulacak** ve bu çalışmadan elde edilen veriler grup olarak değerlendirilecektir. Bu nedenle ölçeğin üzerine **kimliğinizi belirleyecek bilgileri yazmayınız**.

Bu ölçeğe vereceğiniz yanıtlar, çalışmanın amacına ulaşması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle **tüm soruları lütfen yanıtlayınız**.

Bu çalışma için ayıracağınız zaman ve katkılarınızdan dolayı **şimdiden teşekkür ederim**.

Saliha Karaçuka
Üsküdar Üniversitesi
Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Öğrencisi

1.Yaşınız?

2.Cinsiyetiniz? a)erkek b)kadın

3.Medeni Durumunuz?

4.Kaçıncı çocuksunuz?

- a) En küçük
- b) Orta
- c) En büyük
- d) Tek çocuk

5.Evinizde kimlerle yaşamaktasınız?

- a) yalnız
- b) sadece eşinizle
- c) eş ve çocuklar
- d) anne ve baba
- e)diğer

6.Tek başınıza yaşayabilir misiniz? a)evet b)hayır

7.Çocukluğunuzda kim tarafından yetiştirildiniz?

- a)anne
- b)baba
- c)bakıcı
- d)anne-baba
- e)diğer.....

EK 2: Cinsel Mit Değerlendirme Formu

Cinsel Mit Değerlendirme Formu

Lütfen aşağıdaki bilgilerle ilgili görüşünüzü işaretleyiniz.

	Kathorum	Katılmı yorum	Fikrim yok
1. Erkek her zaman seks ister ve her zaman sekse hazırdır.			
2. Cinsel ilişkiyi daima erkek başlatmalıdır.			
3. Seksi erkek yönetir, kadının seksini başlatması ahlaksızlıktır.			
4. Erkek ve kadının cinsel ilgileri ve sorumlulukları temel olarak farklıdır. Bir sevişmede erkek sorumluluğu üstlenmek ve yönetmek zorundadır.			
5. Sevişme cinsel birleşme demektir.			
6. İyi sekste amaç cinsel birleşmedir.			
7. Sevişme her zaman doğal ve kendiliğinden olmalıdır; sevişme hakkında konuşmak ve düşünmek onu bozar.			
8. Tüm fiziksel temaslar cinsel birleşmeye gitmelidir. Fiziksel bütün yaklaşımlar cinsel ilişkiye gider.			
9. Erkekler duygularını belli etmemelidir.			
10. Erkek cinsel organının boyutu, cinsel gücün göstergesidir.			
11. Sertleşmiş büyük bir penis iyi sevişmenin anahtarıdır.			
12. Büyük erkek cinsel organı, kadının daha çok uyarılmasını sağlar.			
13. Sertleşme (ereksiyon) daima cinsel arzu ile uyarılma işaretidir.			
14. Erkeğin cinsel organında sertleşme olunca en yakın zamanda boşalmalıdır.			
15. Erkek cinsel organında sertleşmenin kaybı eşini çekici bulmadığı anlamına gelir.			
16. Her erkek her kadına nasıl zevk vereceğini bilmelidir.			
17. Kadınlar eller kullanılmadan penis hareketleri ile orgazm olmalıdırlar.			
18. Sevişme ancak iki tarafın birlikte orgazm olması ile güzeldir.			
19. Seks ancak çift aynı anda orgazm olabilirse güzeldir.			
20. Eşler birbirlerini sevdikleri takdirde sevişmekten nasıl zevk alabileceklerini de bilirler.			
21. Cinsel ilişkiye giren çiftler içgüdüsel olarak diğer eşin ne düşündüğünü ve ne istediğini bilirler			
22. Seks doğaldır, öğrenilemez.			
23. Mastürbasyon kirli ve zararlıdır.			
24. Cinsel ilişki içerisinde mastürbasyon yanlışdır.			
25. Cinsel fanteziler kurmak yanlışdır.			
26. Erişkin olgunlaşmış erkekler, fantezi ve mastürbasyona karşı olan ilgilerini kaybederler.			
27. Erkek ya da kadın sevişmeye hayır diyemez.			
28. Sevişmede neyin normal olduğuna ilişkin belirli ve kesin kurallar vardır.			
29. Oral seks (kadının erkeğin organını ağzına alması) olgunlaşmamışlığın göstergesidir.			
30. Oral seks pistir.			

EK 3: YAKIN İLİŞKİLERDE YAŞANTILAR ENVANTERİ

Aşağıdaki her bir ifadenin sizi ne derecede tanımladığını yanlarındaki ölçek üzerinde işaretleyiniz. Ölçeği işaretlerken lütfen aşağıdaki anahtar göz önünde bulundurunuz.

ANAHTAR:

- 1: Beni hiç tanımlamıyor
- 2: Çok az tanımlıyor
- 3: Az tanımlıyor
- 4: Orta derecede tanımlıyor
- 5: Ortanın üstünde tanımlıyor
- 6: Epey tanımlıyor
- 7: Beni tamamen tanımlıyor

1. Gerçekte ne hissettiğimi birlikte olduğum kişiye göstermemeyi tercih ederim.	1	2	3	4	5	6	7
2. Terk edilmekten korkarım	1	2	3	4	5	6	7
3. Romantik ilişkide olduğum kişilere yakın olmak konusunda çok rahatımdır	1	2	3	4	5	6	7
4. İlişkilerim konusunda çok kaygılıyım	1	2	3	4	5	6	7
5. Birlikte olduğum kişi bana yakınlaşmaya başlar başlamaz kendimi geri çekiyorum	1	2	3	4	5	6	7
6. Romantik ilişkide olduğum kişilerin beni benim onları umursadığım kadar umursamayacaklarından endişelenirim	1	2	3	4	5	6	7
7. Romantik ilişkide olduğum kişi çok yakın olmak istediğinde rahatsızlık duyarım	1	2	3	4	5	6	7
8. Birlikte olduğum kişiyi kaybedeceğim diye çok kaygılanırım	1	2	3	4	5	6	7
9. Birlikte olduğum kişilere açılma konusunda kendimi rahat hissedemem	1	2	3	4	5	6	7
10. Genellikle birlikte olduğum kişinin benim için hissettiklerinin benim onun için hissettiklerim kadar güçlü olmasını arzu ederim	1	2	3	4	5	6	7
11. Birlikte olduğum kişiye yakın olmak isterim ama sürekli kendimi geri çekerim	1	2	3	4	5	6	7
12. Genellikle birlikte olduğum kişiyle tamamen bütünleşmek isterim ve bu bazen onları korkutup benden uzaklaştırır	1	2	3	4	5	6	7
13. Birlikte olduğum kişilerin benimle çok yakınlaşması beni gerginleştirir	1	2	3	4	5	6	7
14. Yalnız kalmaktan endişelenirim	1	2	3	4	5	6	7
15. Özel duygu ve düşüncelerimi birlikte olduğum kişiyle paylaşmak konusunda oldukça rahatımdır	1	2	3	4	5	6	7
16. Çok yakın olma arzumu bazen insanları korkutup uzaklaştırır	1	2	3	4	5	6	7
17. Birlikte olduğum kişiyle çok yakınlaşmaktan kaçınmaya çalışırım	1	2	3	4	5	6	7
18. Birlikte olduğum kişi tarafından sevildiğimin sürekli ifade edilmesine gereksinim duyarım	1	2	3	4	5	6	7
19. Birlikte olduğum kişiyle kolaylıkla yakınlaşabilirim	1	2	3	4	5	6	7
20. Birlikte olduğum kişileri bazen fazla duygu ve bağlılık göstermeleri için zorladığımı hissederim	1	2	3	4	5	6	7
21. Birlikte olduğum kişilere güvenip dayanma konusunda kendimi rahat bırakmakta zorlanırım	1	2	3	4	5	6	7
22. Terk edilmekten pek korkmam	1	2	3	4	5	6	7

23. Birlikte olduğum kişilere fazla yakın olmamayı tercih ederim	1	2	3	4	5	6	7
24. Birlikte olduğum kişinin bana ilgi göstermesini sağlayamazsam üzülür ya da kızarım	1	2	3	4	5	6	7
25. Birlikte olduğum kişiye hemen hemen her şeyi anlatırım	1	2	3	4	5	6	7
26. Birlikte olduğum kişinin bana isteğim kadar yakın olmadığını düşünürüm	1	2	3	4	5	6	7
27. Sorunlarımı ve kaygılarımı genellikle birlikte olduğum kişiyle tartışırım	1	2	3	4	5	6	7
28. Bir ilişkide olmadığım zaman kendimi biraz kaygılı ve güvensiz hissederim	1	2	3	4	5	6	7
29. Birlikte olduğum kişilere güvenip dayanmakta rahatımdır	1	2	3	4	5	6	7
30. Birlikte olduğum kişi istediğim kadar yakınımda olmadığında kendimi engellenmiş hissederim	1	2	3	4	5	6	7
31. Birlikte olduğum kişilerden teselli, öğüt ya da yardım istemekten rahatsız olmam	1	2	3	4	5	6	7
32. İhtiyaç duyduğumda, birlikte olduğum kişiye ulaşamazsam kendimi engellenmiş hissederim	1	2	3	4	5	6	7
33. İhtiyacım olduğunda birlikte olduğum kişiden yardım istemek işe yarar	1	2	3	4	5	6	7
34. Birlikte olduğum kişiler beni onaylamadıkları zaman kendimi gerçekten kötü hissederim	1	2	3	4	5	6	7
35. Rahatlama ve güvencenin yanı sıra çok şey için birlikte olduğum kişiyi ararım	1	2	3	4	5	6	7
36. Birlikte olduğum kişi benden ayrı zaman geçirdiğinde üzülürüm	1	2	3	4	5	6	7

EK 4: İzin Belgesi

Evrak Tarihi ve Sayısı: 26/05/2017-E.3095

T.C. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

Sayı : 60560713-044/
Konu : Anket İzni

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 14/05/2017 tarihli, 28267806-044/ 2783 sayılı yazımız.

Enstitünüz Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı öğrencisi Saliha Karaçuka'nın "Cinsel Mitler ve Bağlanma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" konulu tezi kapsamında Üniversitemiz öğrencilerine uygulamak istediği anket ve ölçekler uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof.Dr. Nevzat TARHAN
Rektör

EK 5: Özgeçmiş

KİŞİSEL BİLGİLER

- Saliha KARAÇUKA - Psikolog
- Doğum Yeri: Samsun/Terme
- Doğum Tarihi: 10.08.1993

İLETİŞİM BİLGİLERİ

- E-posta: ebrar.karacuha@hotmail.com
- Telefon: 0542 495 7155

STAJ / İŞ DENEYİMİ

- TÜZDER gönüllü eğitmen-2013
- İstanbul Bahçelievler Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu-2014
- Samsun Terme Devlet Hastanesi Psikiyatri Bölümü-2015
- Samsun Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi-
Bağımlılık binde Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları Üzerine Grup Terapileri-
2015
- NP İstanbul Beyin Hastanesi-
Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları ve Psikoz Gruplarıyla Ergoterapi çalışmaları,
Grup Terapileri çalışmaları. Vizit Katılımı-2017
- Üsküdar Üniversitesi Danışmanlık Birimi – Psikolog -2017

ÖĞRENİM DURUMU

- Lisans: İstanbul Aydın Üniversitesi – Psikoloji / Başlama : 2012 - Bitirme: 2016
- Yüksek lisans: Üsküdar Üniversitesi – Tezli Klinik Psikoloji / Başlama: 2016 –

ALINAN EĞİTİMLER

- Kısa Süreli Çözüm Odaklı Danışmanlık (Yrd. Doç.Dr.Nevin Dölek-2015)
- Psikolojik Testler Eğitimi (APAMER,Uzm.Psk.Yusuf Menki-2015)
- Bilişsel Davranışçı Terapi (Yrd. Doç. Dr. Ahmet Emre Sargın-2016)
- Cinsel Terapi Eğitimi (CİSED-Dr.Cem Keçe -15 Ekim 2016, 12 Mart 2017)
- Şema Terapi Eğitimi Model ve Teknikler (PSİKONET,Dr. H. Alp Karaoşmanoğlu-2017)
- Borderline ve Narsisistik Kişilik Bozukluklarında Şema Terapi (PSİKONET, Dr. H. Alp Karaoşmanoğlu-2017)
- Çocuk ve Ergenler için Şema Terapi - Christof Loose, Online Workshop. (30 Nisan 2017)
- Psikanalitik Psikoterapi Eğitimi (CİSED, Prof. Dr. Vamık D. Volkan – 23 Eylül 2017)
- Evlilik ve Çift Terapisi Eğitimi- (CİSED, Dr. Cem Keçe-)

UYGULADIĞIM TESTLER

- Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri (MMPI)
- WAIS Zeka Testi
- Semptom Tarama Testi (SCL-90-R)
- Beck Depresyon Envanteri
- Beck Anksiyete Envanteri
- Frostig Gelişimsel Görsel Algı Testi
- Goodenough- Harris Bir İnsan Çiz Testi
- Bender Gestalt Görsel Motor Algılama Testi
- Gesell Gelişim Figürleri Testi
- Koppitz İnsan Çizim Testi

- Metropolitan Okul Olgunluğu Testi
- Okula Hazırlık Testi OKHT
- Ankara Gelişim Tarama Envanteri
- Porteus Labirentleri Testi
- R.B Cattel Testi
- Peabody Resim Kelime Testi

SEMİNERLER

- “Geleceğimiz İçin Dahilerin ve Üstün Zekalıların Geleceği”-TÜZDER (30 Mart 2013)
- GENODER - Psikoterapide Pratikler (7 Aralık 2015)
- Farkındalık (Mindfulness) Terapisi Sempozyumu (22 Nisan 2017)

KONGRELER

- GAU - PDR ve Psikoloji Ulusal Öğrenci Kongresi (9-10 Mart 2013)
- CİSED / 2. Uluslararası Cinsel Sağlık Kongresi, (07-09 Nisan 2017)
Cinsel İsteksizliğe Bağlı Aldatma Vakalarında Sistemik Yaklaşım / Cinsel İsteksizliğin Tedavisinde Duyu Odağı (Prof. Dr. Gerald R. WEEKS)
- 2. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi-2017

YABANCI DİL VE BİLGİSAYAR BECERİLERİ

- İngilizce orta derecede
- Microsoft Power Point
- Microsoft Word